

Anuari estadístic d'accidents a Catalunya 2004

Us presentem l'edició de l'*Anuari estadístic d'accidents de trànsit a Catalunya 2004*. En aquesta publicació es recullen les dades d'accidentabilitat i dels factors que l'afavoreixen.

De la lectura atenta d'aquestes estadístiques es desprèn un concepte, que hem repetit en moltes ocasions des d'aquest Departament, la sinistralitat a les nostres carreteres, el nombre de morts i ferits a les mateixes, es pot reduir. Es pot reduir i aquest és un objectiu d'aquest Govern, però ha de ser també un objectiu de tots els ciutadans i les ciutadanes.

L'accidentalitat viària no és fruit de la fatalitat, ni del destí i, per tant, en molts casos, es pot evitar amb una conducció responsable. S'han de respectar els senyals a la carretera, i conduir sempre a la velocitat que ens indiquen els senyals de trànsit, no s'ha de barrejar alcohol i conducció perquè és un binomi perillós, que pot provocar un accident. Si tots seguíssim aquests dos principis el nombre de ferits i morts a causa dels accidents als nostres carrers i carreteres disminuiria notablement.

Les actituds cíviqes que fem servir en la nostra vida viària han d'impregnar-nos també quan estem davant d'un volant, quan estem convivint a l'asfalt. Hem de respectar l'espai comú de convivència que són els nostres carrers i carreteres i ser respectuosos amb les altres persones amb qui compartim aquest espai comú, hem de pensar en els éssers estimats que portem dins del cotxe.

Aquest Departament ha fet de la reducció de la xifra de morts i ferits al nostre país un objectiu prioritari. Si ho intentem entre tots, amb la sensibilització i la col·laboració de la ciutadania, podem aconseguir-ho.

Montserrat Tura i Camafreita
Consellera d'Interior

0. Dades bàsiques de la mobilitat	7
Taula 0.0 Xarxa viària, trànsit i accidentalitat segons titularitat	7
Taula 0.1 Mobilitat segons tipus de via (en milions de veh.-km)	8
Taula 0.2 Xarxa viària per demarcació territorial	8
El parc de vehicles	9
Taula 0.3 Parc de vehicles per demarcacions i tipus	9
Motorització de les demarcacions de Catalunya	11
Taula 0.4 Motorització per demarcacions	11
Taula 0.5 Motorització per demarcació. 1994-2004 (turismes/1.000 habitants)	11
Cens de conductors/ores	13
Taula 0.6 Cens de conductors segons sexe per demarcació	13
1. Introducció	14
Taula 1.0 Proves d'alcoholèmia per motiu i resultat. 2001-2004	17
Taula 1.2 Velocitat. Valors mitjans indicadors a la xarxa viària de Catalunya. (dades 2003 i 2004). Trànsit total	19
2. Estadístiques generals sobre accidentalitat	21
Taula 2.0 Els accidents amb víctimes, els accidents mortals i les víctimes en zona urbana i interurbana per demarcació	23
Taula 2.1 Els morts a 24 h segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació	24
Taula 2.2 Els morts a 30 dies segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació	24
Taula 2.3 Els mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana	25
Evolució de l'accidentalitat	26
Taula 2.4 Els accidents amb víctimes en zona urbana. 1994-2004	26
Taula 2.5 Els accidents amb víctimes en zona interurbana. 1994-2004	26
Taula 2.6 Els accidents amb víctimes. 1994-2004	26
Taula 2.7 Índexs d'accidentalitat	28
L'accidentalitat a la Unió Europea	31
3. Els accidents amb víctimes	34
Taula 3.0 Els accidents amb víctimes per comarca	34
Taula 3.1 Dades d'accidentalitat per vegueries	36
Taula 3.2 Els accidents amb víctimes per tipus d'accident	40
Taula 3.3 Els accidents amb víctimes per tipus d'accident (desagregat)	41
Taula 3.4 Els accidents amb víctimes segons els factors concurrents	42
Taula 3.5 Víctimes segons combinacions dels factors concurrents	43
Taula 3.6 Els accidents amb víctimes segons el lloc de l'accident	44
Taula 3.7 Els accidents amb víctimes fora d'intersecció	44
Taula 3.8 Els accidents amb víctimes en intersecció	45
Accidents amb víctimes en zona interurbana	46
Taula 3.9 Els accidents amb víctimes en zona interurbana segons la titularitat de la via	46

Accidents amb víctimes en zona urbana	46
Taula 3.10 Els accidents amb víctimes en zona urbana segons el nombre d'habitants	46
Accidents amb víctimes	47
4. Els vehicles	48
Taula 4.0 Els vehicles implicats per comarca	48
Taula 4.1 Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes	49
Taula 4.2 Antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes	50
Taula 4.3 Estat dels vehicles	51
5. La persona	52
Taula 5.0 Les víctimes segons la seva condició per comarca	52
Taula 5.1 Morts segons sexe i edat. Zona urbana	53
Taula 5.2 Morts segons sexe i edat. Zona interurbana	53
Taula 5.3 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona urbana	55
Taula 5.4 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona interurbana	55
Taula 5.5 Accessoris de seguretat de les víctimes	55
Taula 5.6 Localització de les lesions	56
Taula 5.7 Edat de les víctimes	57
Taula 5.8 Sexe de les víctimes	57
Taula 5.9 Lesivitat de les víctimes	58
Taula 5.10 Lesivitat per comarca. Zona urbana	59
Taula 5.11 Lesivitat per comarca. Zona interurbana	60
Taula 5.12 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona urbana	61
Taula 5.13 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona interurbana	61
Taula 5.14 Lesivitat en accidents amb autobusos/autocars implicats	61
Taula 5.15 Lesivitat en accidents amb transports de mercaderies perilloses	61
Taula 5.16 Lesivitat en accidents amb transport escolar	61
Taula 5.17 Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana	62
Taula 5.18 Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana (desagregat)	62
Taula 5.19 Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana	63
Taula 5.20 Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana (desagregat)	64
Conductor/a	65
Taula 5.21 Anys de permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores i risc	65
Taula 5.22 Nacionalitat del/de la conductor/a	66
Taula 5.23 Acció del/de la conductor/a implicat/ada	68
Taula 5.24 Presumpta infracció de velocitat	69
Taula 5.25 Condicions psicofísiques dels/de les conductors/ores implicats/ades en accidents	69
Taula 5.26 Resultats de les proves toxicològiques realitzades a conductors morts en accidents de trànsit	70
Vianants	71
Taula 5.27 Acció del vianant involucrat en un accident de trànsit	71
Taula 5.28 Presumpta infracció del vianant involucrat en un accident de trànsit	71
Taula 5.29 Els vianants víctimes per comarca	72
Projecte SIDAT	73
Definicions	74

Dades bàsiques de mobilitat

0

Catalunya, amb una superfície de 32.106,54 km² i una població de 6.813.319 habitants l'any 2004 (Font: Idescat), disposa de 12.068 km de xarxa viària pública.

Taula 0.0 Xarxa viària, trànsit i accidentalitat segons titularitat

Titularitat	Longitud *		Accidentalitat	
	km	%	Accidents amb víctimes	%
Generalitat	5.615	47	1.653	48
Diputacions	4.464	37	587	17
Altres titularitats	-	-	144	2
Estat	1.988	16	1.125	33
Total	12.068	100,0	3.509	100,0

* Dades 2003

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Un dels paràmetres que descriuen quantitativament la mobilitat d'un territori és el nombre de vehicles-quilòmetre (veh.-km), que és un indicador del nombre de quilòmetres recorreguts pels vehicles diàriament. Aquest indicador s'obté a partir dels aforaments d'intensitats de trànsit i la longitud de la xarxa viària.

Gràfic 0.0 Mapa de trànsit de Catalunya. 2003

Font: Exposició al risc a la xarxa viària catalana (Servei Català de Trànsit 2005)

Dades bàsiques de mobilitat

El mapa de trànsit de 2003 és resultat de l'estudi del Servei Català de Trànsit (SCT) Exposició al risc a la xarxa viària catalana (2005). El mapa inclou tots els trams catalogats de carreteres de la xarxa de diversa titularitat (Ministeri de Foment, Direcció General de Carreteres de la Generalitat de Catalunya i de les quatre diputacions), en els quals s'incorpora la darrera dada de trànsit, intensitat mitjana diària (IMD), disponible. Majoritàriament la informació està referida als anys 2002 i 2003.

Taula 0.1 Mobilitat segons tipus de via (en milions de veh.-km)

Tipus	Mobilitat	
	Milions de veh.-km	%
Autopistes	11.260,2	31,8
Autovies	6.627,8	18,7
Xarxa bàsica	8.527,8	24,0
Xarxa comarcal i local	7.464,4	21,0
Altres vies	670,6	1,9
Enllaços	913,4	2,6
Total	35.464,2	100,0

* Dades 2003

Font: Exposició al risc a la xarxa viària catalana (Servei Català de Trànsit. 2005).

El 89,9% de la xarxa viària de Catalunya són carreteres de calçada única i el 5,4% són autopistes de peatge.

En aquest territori s'han registrat un total de 20.229 accidents de trànsit amb víctimes que han causat 571 morts (dades a 24 hores) i 27.416 ferits. A continuació, es detallen dades de les vies, els conductors/ores i els vehicles a Catalunya.

Taula 0.2 Xarxa viària per demarcació territorial

Demarcació	Autopistes i autovies		Carreteres		Total
	Peatge	Lliure	Calçada doble	Calçada única	
Barcelona	282,2	161,1	176,9	3.382,7	4.004
Girona	104,3	12,0	29,4	2.309,9	2.456
Lleida	68,1	94,0	11,0	2.654,0	2.827
Tarragona	200,6	39,0	45,0	2.496,7	2.781
Total Catalunya	655,2	306,8	262,3	10.825	12.068
%	5,4	2,5	2,2	90,0	100,0

NOTA: Dades corresponents a l'any 2003

Font: Direcció General de Tráfico (DGT) (Ministeri de l'Interior)

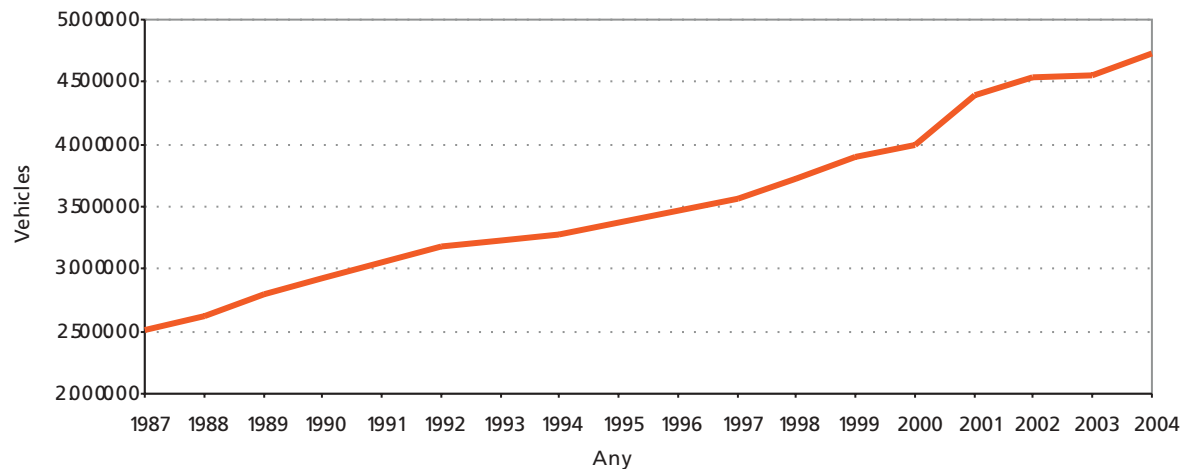
El parc de vehicles

El parc de vehicles experimenta un creixement sostingut i el 2004 se situa en 4.727.940 vehicles.

D'aquests 4.727.940 vehicles registrats, un 65,4% són turismes i un 15,1% camions i furgonetes. Les motocicletes tenen un pes important, amb un 9,4% del parc total.

Es manté la tendència ascendent dels anys anteriors. Es detecta, fins i tot, una recuperació del ritme anterior al 2003, on l'eliminació dels vehicles en baixa temporal va dibuixar una tendència de creixement menor.

Gràfic 0.1 Evolució del parc de vehicles de Catalunya. 1987-2004

Nota: A partir de l'any 2001 els ciclomotors s'incorporen al parc de vehicles.

A partir de l'any 2003 s'exclouen del parc de vehicles els que es troben en situació de baixa temporal.

Font: DGT (Ministeri de l'Interior)

El parc de vehicles de Catalunya per demarcacions és el següent:

Taula 0.3 Parc de vehicles per demarcacions i tipus

Demarcació	Tipus de vehicle							Total	%
	Ciclomotors	Motocicletes	Turismes	Camions i furgonetes	Autobusos i autocars	Tractors industrials	Altres vehicles		
Barcelona	218.371	340.121	2.257.575	471.184	5.252	14.971	72.604	3.380.078	71,5
Girona	52.552	48.878	333.156	97.804	772	3.395	13.303	549.860	11,6
Lleida	20.049	16.935	185.518	54.997	484	3.788	10.467	292.238	6,2
Tarragona	45.625	37.181	313.538	90.615	767	3.894	14.144	505.764	10,7
Total	336.597	443.115	3.089.787	714.600	7.275	26.048	110.518	4.727.940	100
%	7,1	9,4	65,4	15,1	0,2	0,6	2,3	100,0	

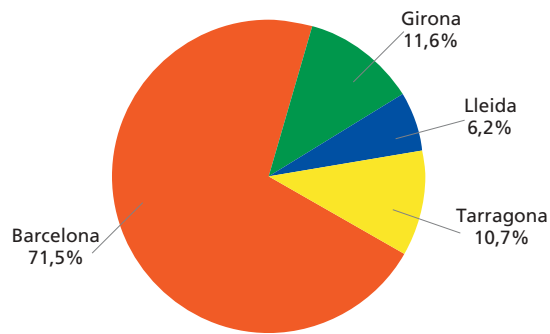
Font: DGT (Ministeri de l'Interior)

El 71,5% dels vehicles es troba a la demarcació de Barcelona, seguida per la de Girona, amb un 11,6% del total.

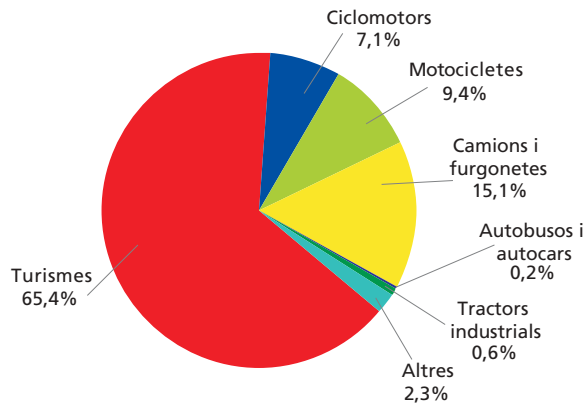
Barcelona és la segona província de l'Estat quant a nombre de vehicles registrats.

Dades bàsiques de mobilitat

Gràfic 0.2 Parc de vehicles de Catalunya per demarcació

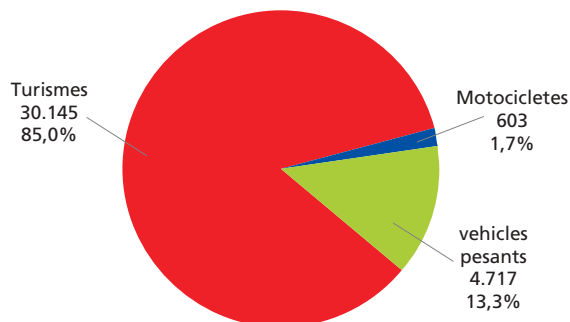

Gràfic 0.3 Composició del parc de vehicles de Catalunya

En l'estudi del SCT Exposició al risc a la xarxa viària catalana (2005) es disposa de dades de distribució de la mobilitat entre diferents tipus de vehicles. La tipologia que estableix l'estudi és reduïda i distingeix entre turismes, motocicletes i vehicles pesants. Als turismes, amb 30.145 veh.-km, els correspon el 85% del total de la mobilitat a Catalunya l'any 2003.

Gràfic 0.4 Distribució de la mobilitat a Catalunya per tipus de vehicle (en M veh.-km/any)

Dades bàsiques de mobilitat

Motorització de les demarcacions de Catalunya

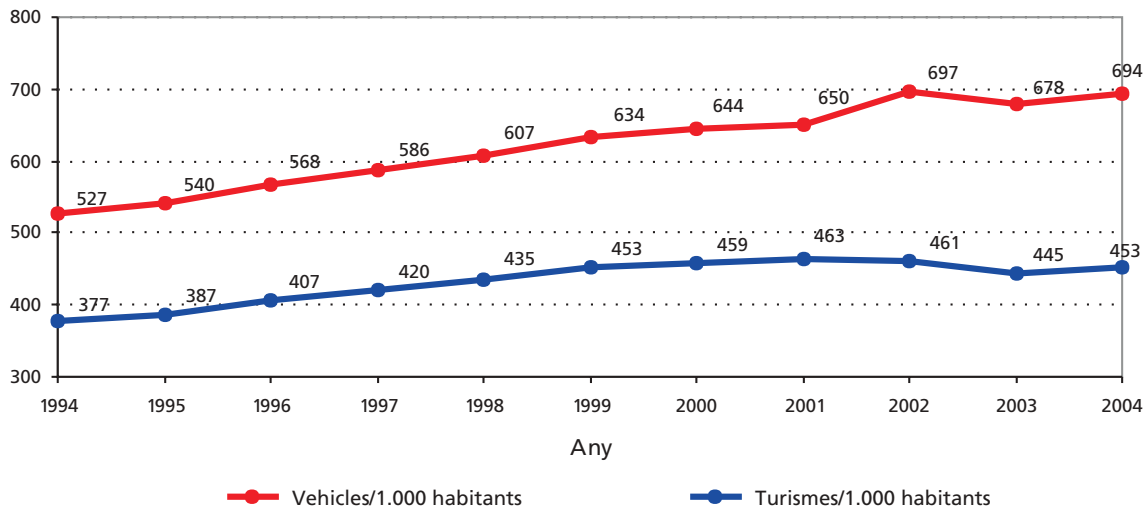
La motorització a Catalunya és de 694 vehicles per cada 1.000 habitants. Destaca la motorització de la demarcació de Girona amb 864 veh./1.000 habitants, la més alta de Catalunya; per contra, la de Barcelona és la més baixa, amb 660 veh./1.000 habitants.

Taula 0.4 Motorització per demarcació

Demarcació	Motorització	
	Vehicles/1.000 habitants	Turismes/1.000 habitants
Barcelona	660	441
Girona	864	524
Lleida	759	482
Tarragona	750	465
Total	694	453

Font: DGT i IDESCAT

Gràfic 0.5 Evolució de la motorització a Catalunya. 1994-2004

Nota: A partir de l'any 2001 els ciclomotors s'incorporen al parc de vehicles.

A partir de l'any 2003 s'exclouen del parc de vehicles els que es troben en situació de baixa temporal.

Font: DGT i IDESCAT

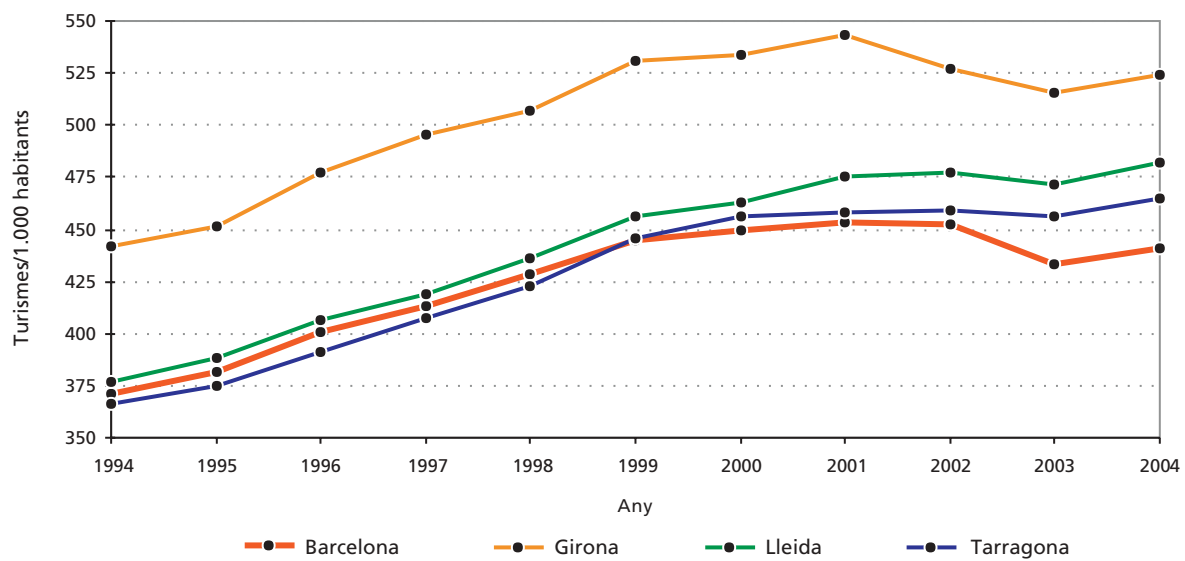
Taula 0.5 Motorització per demarcació. 1994-2004 (turismes/1.000 habitants)

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Barcelona	371	382	401	413	428	445	450	453	452	433	441
Girona	442	451	477	495	507	531	534	543	527	516	524
Lleida	377	388	406	419	436	456	463	475	477	472	482
Tarragona	366	375	391	407	423	446	456	458	459	456	465
Total	377	387	407	420	435	453	459	463	461	445	453

Font: DGT i IDESCAT

Dades bàsiques de mobilitat

Gràfic 0.6 Evolució de la motorització per demarcació (turismes/1.000 habitants). 1994-2004

Dades bàsiques de mobilitat

Cens de conductors/ores

El cens de conductors/ores es distribueix en un 74,6% de conductors/ores censats a la demarcació de Barcelona, seguida de lluny per Girona, amb un 10,0% del total de Catalunya. El pes de cadascuna de les demarcacions té una relació directa amb el pes poblacional. De fet, el percentatge de conductors/ores és, amb diferències de poques dècimes, el mateix que el de població de cada província respecte del total de Catalunya.

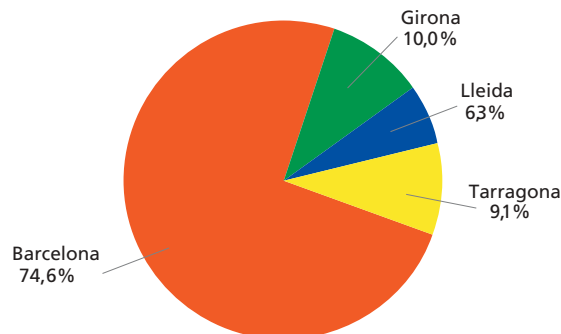
A Catalunya hi ha un total de 3.709.998 conductors/ores, un 54,4% de la població.

Taula 0.6 Cens de conductors segons sexe per demarcació

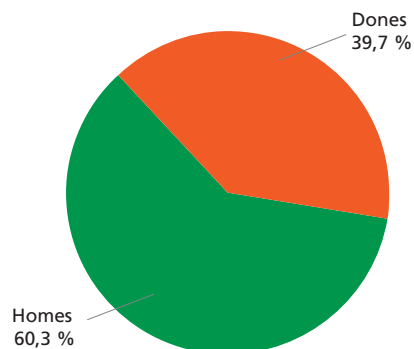
Demarcació	Homes	%	Dones	%	Total	%
Barcelona	1.674.724	60,5	1.091.585	39,5	2.766.309	74,6
Girona	212.899	57,5	157.402	42,5	370.301	10,0
Lleida	149.132	63,3	86.624	36,7	235.756	6,3
Tarragona	200.506	59,4	137.126	40,6	337.632	9,1
Total	2.237.261	60,3	1.472.737	39,7	3.709.998	100,0

Font: DGT (Ministeri de l'Interior)

Gràfic 0.7 Cens de conductors/ores de Catalunya per demarcació

Gràfic 0.8 Composició del cens de conductors/ores de Catalunya

Pel que fa al repartiment del sexe dels conductors censats, Girona se situa al 42,5% de dones conductores, que és el valor més elevat. Lleida continua registrant el valor més baix, amb un 36,7%.

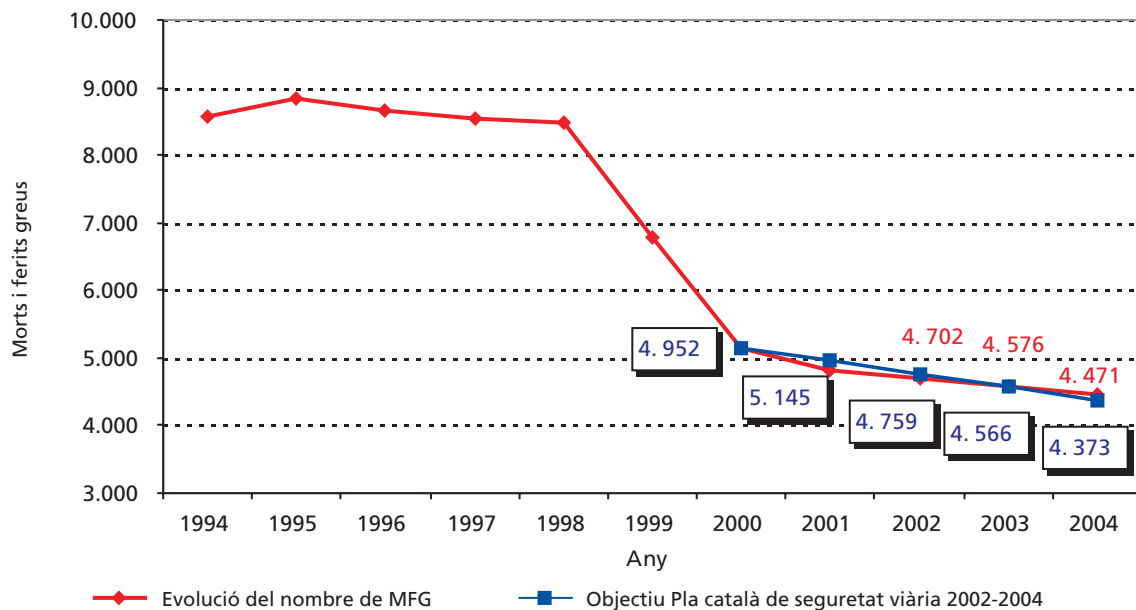
El repartiment global de conductors a Catalunya és de 60,3% homes i 39,7% dones.

L'objectiu del Pla català de seguretat viària 2002-2004 (PCSV) era fixar les actuacions adequades per tal d'assolir una **reducció del nombre de morts i ferits greus (MFG) en un 15% en el període 2002-2004** respecte al valor de l'any 2000.

Aquest objectiu era solidari amb el de la Unió Europea, consistent a reduir el nombre de víctimes mortals en un 50% durant la dècada que va fins a l'any 2010.

A continuació es mostra l'evolució del nombre total de morts i ferits greus a Catalunya respecte al PCSV, així com a cadascuna de les demarcacions.

Gràfic 1.0 Evolució del nombre de morts i ferits greus a Catalunya respecte al PCSV

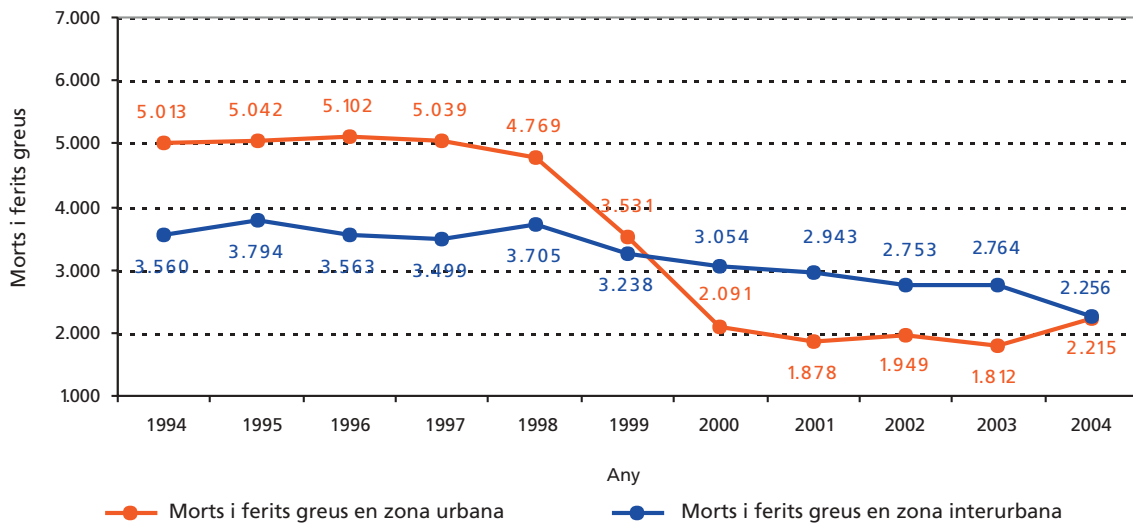

El Pla català de seguretat viària 2002-2004 fixa com a nivell raonablement esperat per al 2004 un màxim de 4.373 morts i ferits greus. L'evolució durant el període d'abast del Pla s'ha mantingut en la seva tendència decreixent, la xifra de morts i ferits greus durant els dos primers anys és millor que la fixada pel Pla i durant els dos últims, lleugerament superior. El nombre real de morts i ferits greus a Catalunya ha estat de 4.471, cosa que significa un 2,3 % de reducció sobre les dades de l'any 2003 i un 13,1 % respecte de la xifra de morts i ferits greus de l'any 2000, a l'inici del Pla.

Analitzant les dades de manera segregada entre àmbits, en zona interurbana s'observa una reducció del nombre de morts i ferits greus del 26,1% en el mateix període. Les xifres mostren un augment del nombre de morts i ferits greus del 5,9% en zona urbana l'any 2004.

El gràfic d'evolució de morts i ferits greus per zones entre el 1994 i el 2004 mostra com s'han invertit les xifres relatives entre zona urbana i zona interurbana. Analitzant aquest període trobem que l'any 1998 el nombre de morts i ferits greus en zona urbana superava prop del 30% els de zona interurbana, que l'any 1999 aquesta xifra ja era només del 80% i que entre l'any 2000 i el 2003 les víctimes en zona urbana eren un 30% inferiors de mitjana a les de zona interurbana, l'any 2004, amb el descens de les dades en zona interurbana i l'augment en zona urbana, les dues línies d'evolució es troben en una xifra total de prop de 2.200 morts i ferits greus.

Gràfic 1.1 Evolució dels morts i ferits greus en zona urbana i interurbana. 1994-2004

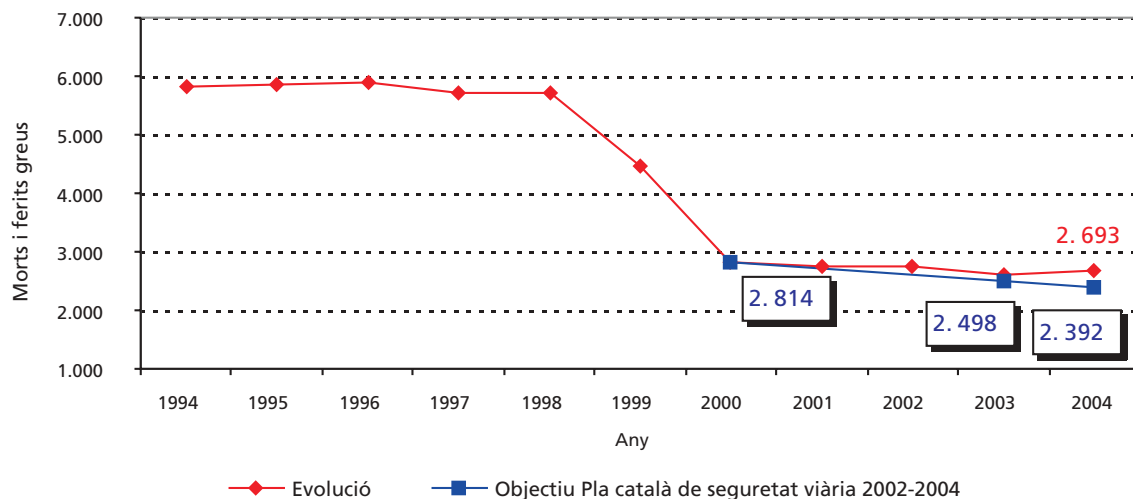

Si s'examina aquesta evolució per demarcacions, s'observa el compliment de l'objectiu de reducció a totes les demarcacions excepte a la de Barcelona.

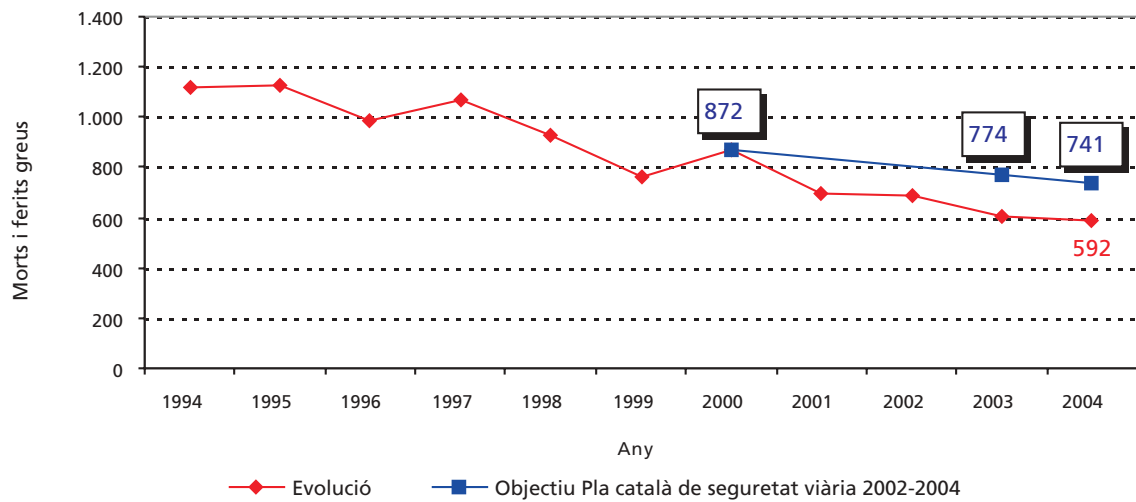
La demarcació de Girona és l'única que s'ha mantingut dins els objectius anuals al llarg de tot el període d'abast del Pla i la que presenta un resultat relatiu millor, amb una reducció final d'un 32% dels morts i ferits greus respecte a la xifra de l'any 2000. Lleida i Tarragona han assolit una reducció del 19,7% i del 18,0%, respectivament.

Barcelona, tot i haver aconseguit una reducció del nombre de morts i ferits greus del 4,3% respecte a l'any 2000, es troba per sobre de l'objectiu que estableix el Pla.

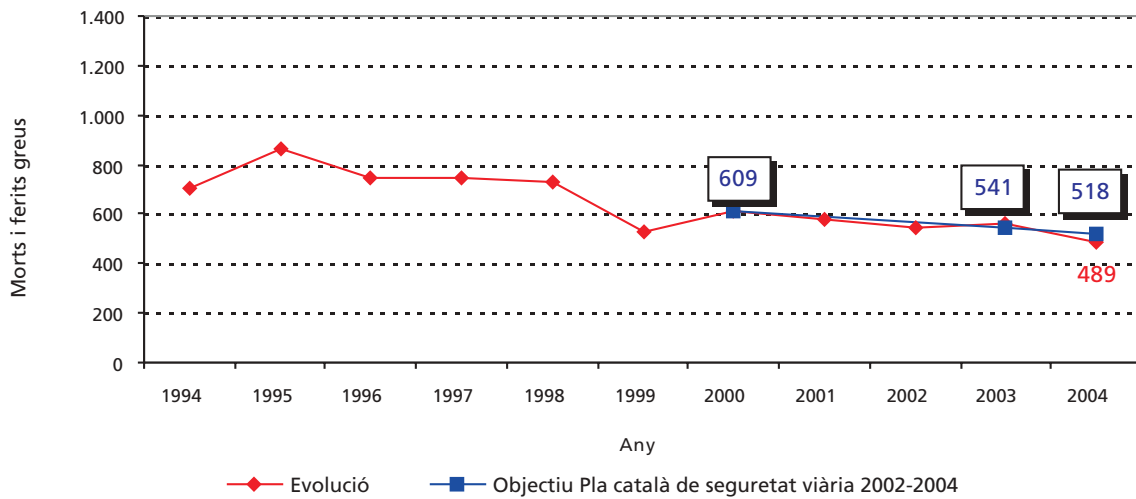
Gràfic 1.2 Morts i ferits greus per demarcació – Barcelona

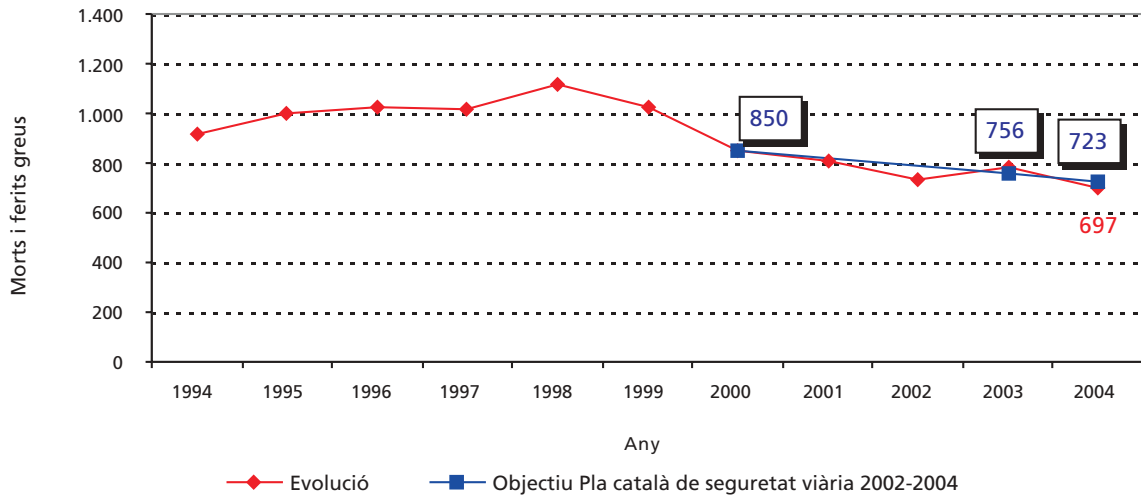
Gràfic 1.3 Morts i ferits greus per demarcació - Girona

Gràfic 1.4 Morts i ferits greus per demarcació - Lleida

Gràfic 1.5 Morts i ferits greus per demarcació - Tarragona

El mateix Pla 2002-04 constatava un seguit de problemes de comportament dels conductors que s'han considerat prioritaris a l'hora d'afrontar l'accidentalitat i que giren entorn de 3 eixos: el consum d'alcohol, la velocitat excessiva i les mesures de seguretat passiva.

- **La problemàtica de l'alcohol**

El nombre de proves d'alcoholèmia s'ha incrementat notablement els darrers 4 anys, especialment les fetes per motiu d'accident. Entre l'any 2001 i el 2004, s'ha triplicat el nombre de proves fetes per aquest motiu.

Evolució del nombre de cada tipus de proves entre l'any 2001 i 2004:

- increment del 260% de les proves per motiu d'accident
- increment del 28% dels controls preventius
- increment del 15% de les proves per motiu d'infracció

Els controls d'alcoholèmia fets per motiu d'accident revelen que els resultats positius (consum d'alcohol per sobre del límit legalment establert) s'han vist reduïts del 17,8% de l'any 2002 fins al 12,6% de l'any 2003 i al 8,9% de l'any 2004. El total de proves fetes ha estat de 26.806, enfront de les 15.280 del 2003, cosa que ha suposat un augment del nombre de proves del 75,4%.

Les proves fetes arran de la comissió d'una infracció resulten en un total de positius entorn del 40%, però dels controls preventius s'obté un percentatge del 4,6% de positius.

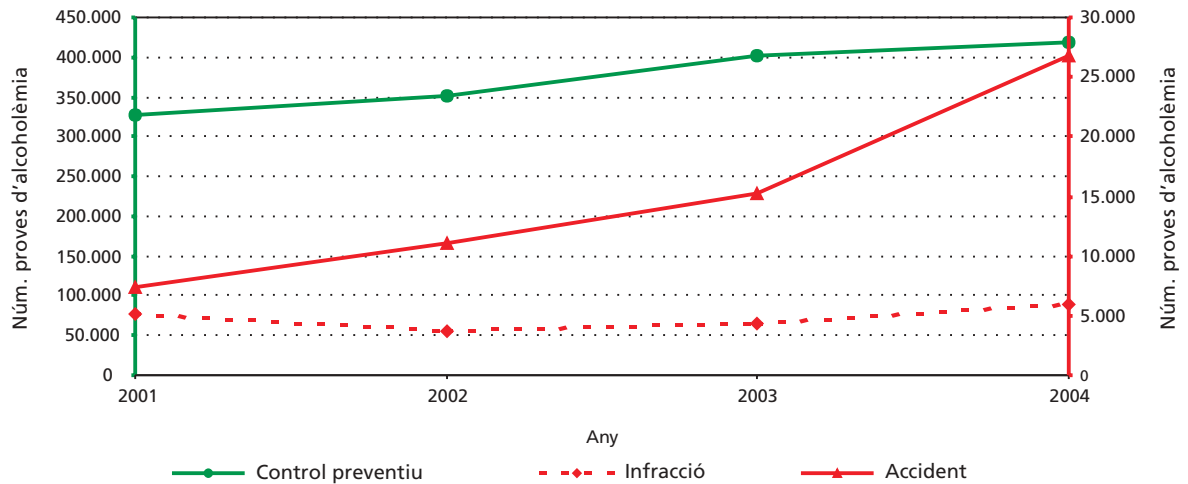
Taula 1.0 Proves d'alcoholèmia per motiu i resultat. 2001-2004

Motiu prova	Resultat negatiu		Resultat positiu*		S'hi nega		Total	
Any 2001		%		%		%		%
Accident	5.236	70,3	2.130	28,6	83	1,1	7.449	2,2
Control preventiu	309.281	94,5	17.783	5,4	336	0,1	327.400	96,3
Infracció	2.611	50,1	2.494	47,9	103	2,0	5.208	1,5
Síntomes	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Total	317.128	93,3	22.407	6,6	522	0,2	340.057	100,0
Any 2002								
Accident	9.016	81,0	1.981	17,8	138	1,2	11.135	3,0
Control preventiu	332.899	94,9	17.293	4,9	417	0,1	350.609	95,8
Infracció	1.995	54,2	1.610	43,7	77	2,1	3.682	1,0
Síntomes	227	37,0	360	58,7	26	4,2	613	0,2
Total	344.137	94,0	21.244	5,8	658	0,2	366.039	100,0
Any 2003								
Accident	13.213	86,5	1.922	12,6	145	0,9	15.280	3,6
Control preventiu	386.263	96,3	14.515	3,6	364	0,1	401.142	95,2
Infracció	2.377	54,9	1.837	42,4	115	2,7	4.329	1,0
Síntomes	155	24,0	452	70,1	38	5,9	645	0,2
Total	402.008	95,4	18.726	4,4	662	0,2	421.396	100,0
Any 2004								
Accident	24.253	90,5	2.383	8,9	170	0,6	26.806	5,9
Control preventiu	399.792	95,3	19.265	4,6	465	0,1	419.522	92,6
Infracció	3.475	57,9	2.385	39,8	140	2,3	6.000	1,3
Síntomes	197	23,5	603	71,8	40	4,8	840	0,2
Total	427.717	94,4	24.636	5,4	815	0,2	453.168	100,0

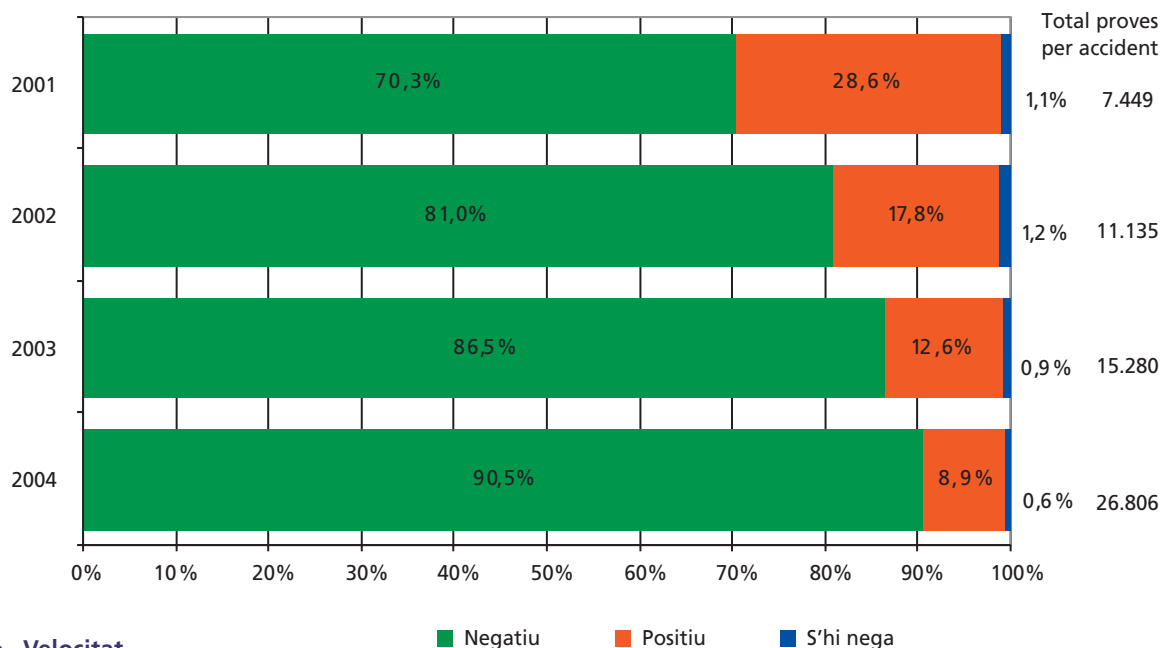
* El resultat "positiu" de la prova d'alcoholèmia suposa superar el nivell d'alcohol permès legalment al conductor.

Pel que fa a l'evolució de les proves d'alcoholèmia que es fan, en els darrers 3 anys s'han incrementat notablement les motivades per accident. Entre l'any 2001 i el 2004, s'ha passat de 7.449 a 26.806 proves fetes per aquest motiu.

Gràfic 1.6 Evolució del nombre de proves d'alcoholèmia per motiu. 2001-2004

Gràfic 1.7 Evolució dels resultats de les proves d'alcoholèmia en accidents de trànsit. 2001-2004

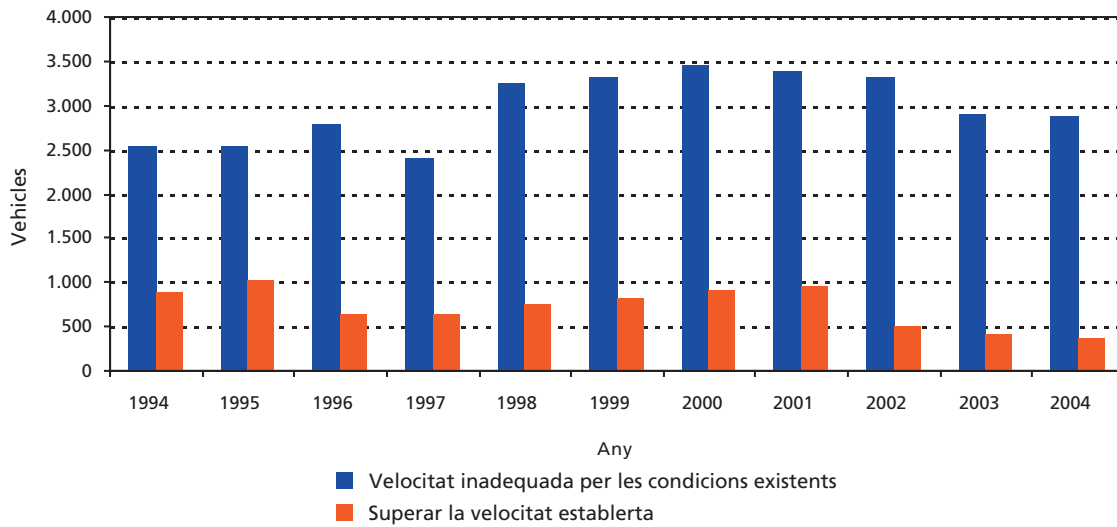

• Velocitat

S'aprecia un increment de les infraccions de velocitat fins l'any 2000, moment a partir del qual es va iniciar un descens. Aquest tipus d'infracció està present en un 9% dels casos en què es produeix un accident.

El gràfic següent mostra en termes absoluts l'evolució dels darrers anys del nombre de vehicles implicats en accidents de trànsit que han comès una infracció de velocitat, ja sigui superant la velocitat legalment establerta o circulant a una velocitat excessiva per les condicions existents segons els qüestionaris estadístics d'accidents de circulació amb víctimes.

Gràfic 1.8 Evolució de vehicles implicats en accidents que han comès infraccions de velocitat

Tot seguit, es mostra una taula resum amb els valors obtinguts per als principals indicadors en l'estudi del SCT *Definició d'un pla de control i seguiment de les velocitats de circulació i accidentalitat associada a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya*, realitzat l'any 2005 i referit a dades del 2004.

L'estudi pretén establir un disseny de sistema de control, amb la definició de paràmetres i bases de dades, font d'informació i processos d'anàlisi i seguiment. Tot i l'escassetat i la dispersió de dades actuals, la informació recollida dona ja algunes claus de la situació.

Els percentatges d'infractors en diferents tipus de vies (sobrepassen el límit establert corresponent a cada tipus) va del 16,11% en autopistes fins al 61,29% en autopistes. La taula mostra dades amb velocitats de referència superiors a les establertes en el Codi de circulació vigent. Es constata, encara, un romanent significatiu de conductors que superen aquestes altes velocitats. En autopistes, per exemple, més d'un 27% de conductors observats infringirien la norma encara que el límit estigués situat en 140 km/h i no en 120 km/h com és actualment.

Taula 1.2 Velocitat. Valors mitjans indicadors a la xarxa viària de Catalunya. (dades 2003 i 2004). Trànsit total

Tipus de via	Vm	V50	V85	V99	Nivells d'infracció		
					%V>120 (aut.) %V>100 (c.c.)	%V>140 (aut.) %V>120 (c.c.)	%V>180 (aut.) %V>140 (c.c.)
Xarxa arterial metropolitana ⁽¹⁾	110,9	110,9	134,5	164 ⁽²⁾	32,50	9,10	S.D.
Autopistes	125,1	126,5	148,9	173,0	61,29	27,15	1,00
Autovies ⁽³⁾	100,5	S.D.	S.D.	S.D.	16,11	S.D.	S.D.
Autovies ⁽⁴⁾	112,5	111,1	136,4	168 ⁽²⁾	36,50	10,68	S.D.
Carreteres convencionals, vies preferents i cc. desdoblades	78,1	S.D.	S.D.	S.D.	S.D.	2,16	S.D.

Abreviatures utilitzades:

S.D. Sense dades

Aut.: autopistes

V50, V85 i V99: Velocitats percentil 50, 85 i 99

C.c.: carreteres convencionals

Vm: velocitat mitja

NOTES:

(1) Dades únicament de les estacions del Ministerio de Fomento a l'A-2 i AP-2, menys exposades a congestió

(2) Estimació

(3) Conjunt de dades disponibles del SEDV, SCT i M.Fomento

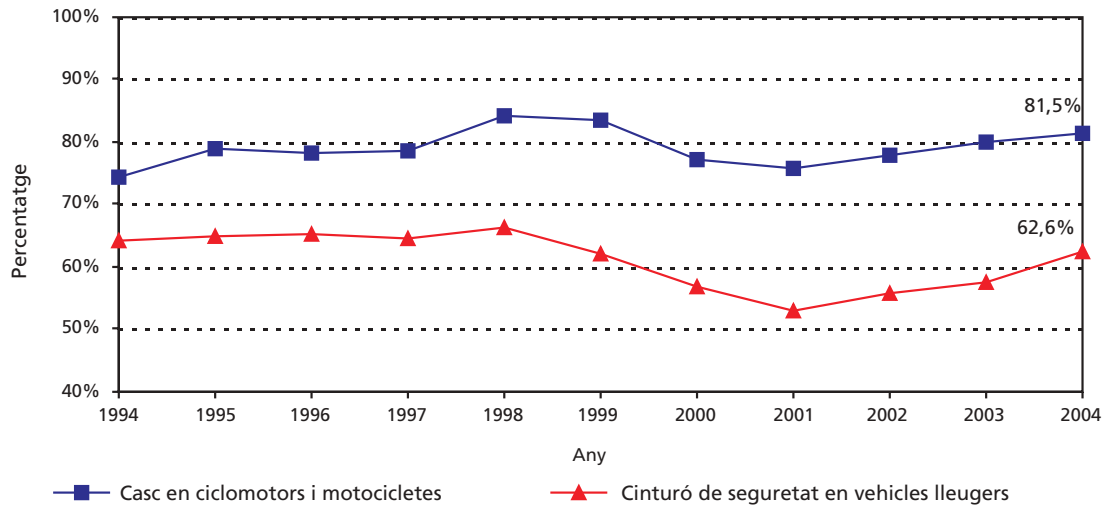
(4) Únicament dades de l'estació d'Igualada a l'A-2 del Ministerio de Fomento

Font: Definició d'un pla de control i seguiment de les velocitats de circulació i accidentalitat associada a la xarxa bàsica de carreteres de Catalunya (SCT. 2005).

Mesures de seguretat pasiva

Augmenta l'ús de mesures de seguretat passiva entre els accidentats, tant en la utilització del casc en ciclomotors i motocicletes com del cinturó en vehicles lleugers. Tot i així, un 15,8% del total de víctimes d'accident de vehicle lleuger a Catalunya el 2004 no portaven cinturó de seguretat.

Gràfic 1.9 Evolució de l'ús dels accessoris de seguretat en accidents amb morts i ferits greus

Pel que fa a l'ús del cinturó de seguretat i el casc en els accidents amb morts i/o ferits greus, continua la tendència ascendent iniciada l'any 2001. El 2004 ja superen clarament els valors del 60% per a l'ús del cinturó de seguretat i del 80% per al casc.

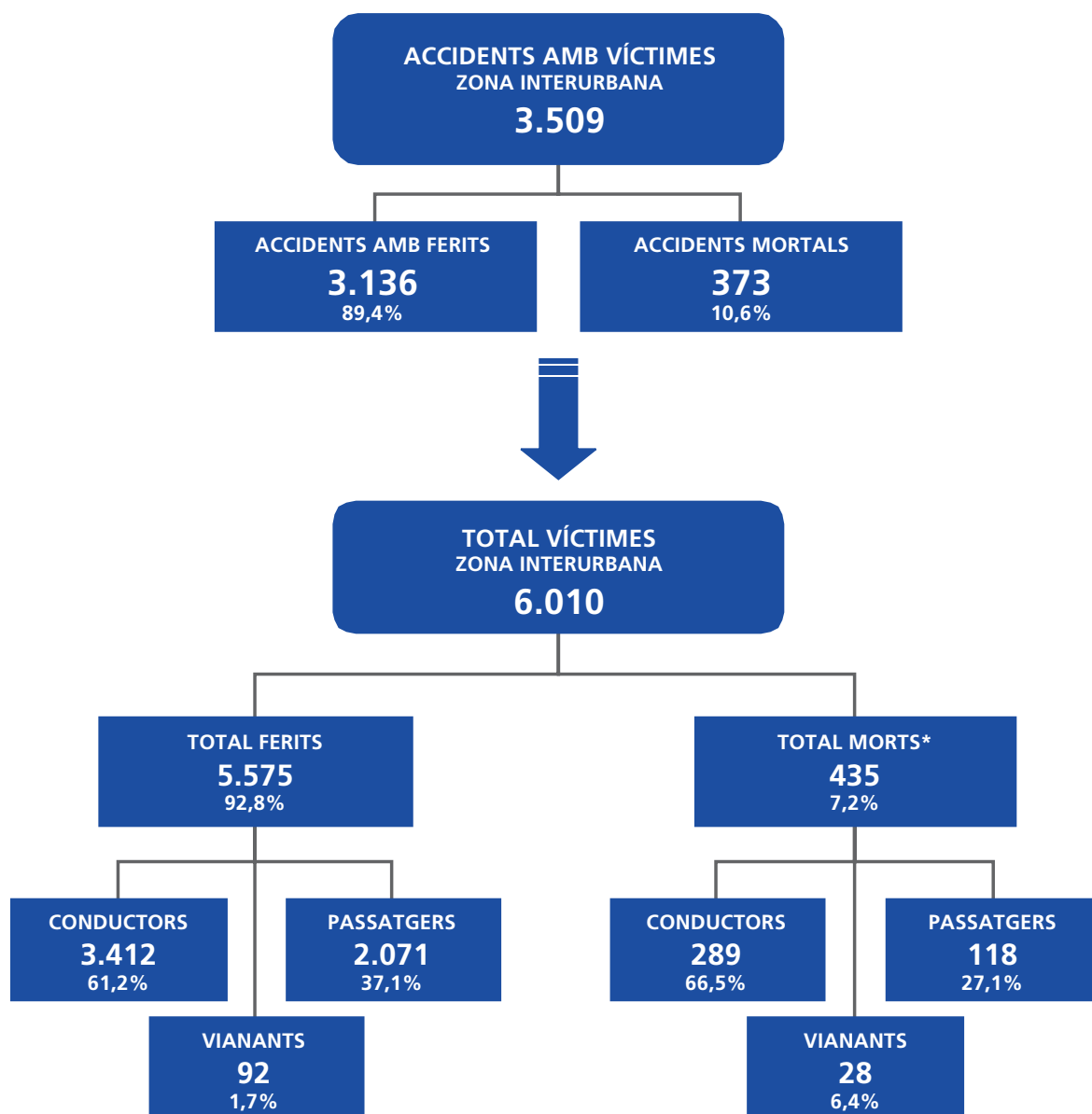
Un 10% dels morts i ferits greus en vehicles de 2 rodes no portaven el casc (un 9,6% a les ciutats i un 10,7% a les carreteres).

En vehicles lleugers, el 25,9% dels morts i ferits greus no portaven cordat el cinturó de seguretat (un 30,2% a les ciutats i un 24,6% a les carreteres).

En vehicles lleugers es disposa, per segon any consecutiu, de dades d'utilització de sistemes de retenció infantil. Hi ha hagut 65 vehicles implicats en accidents de trànsit que disposaven d'un sistema de retenció infantil, mentre que aquesta xifra era de 63 l'any 2003. Encara que el pes sobre el total és només del 0,6%, cal tenir-ho present per a l'anàlisi en el futur. A la taula 5.5 (capítol 5, La persona) es mostren amb detall les dades d'ús dels accessoris de seguretat.

El total d'accidents amb víctimes registrats a Catalunya l'any 2004 ha estat de 20.229, un 1,9% menys que l'any 2003. D'aquest accidents, 3.509 han estat en zona interurbana i 16.720 en zona urbana. La distribució és la següent:

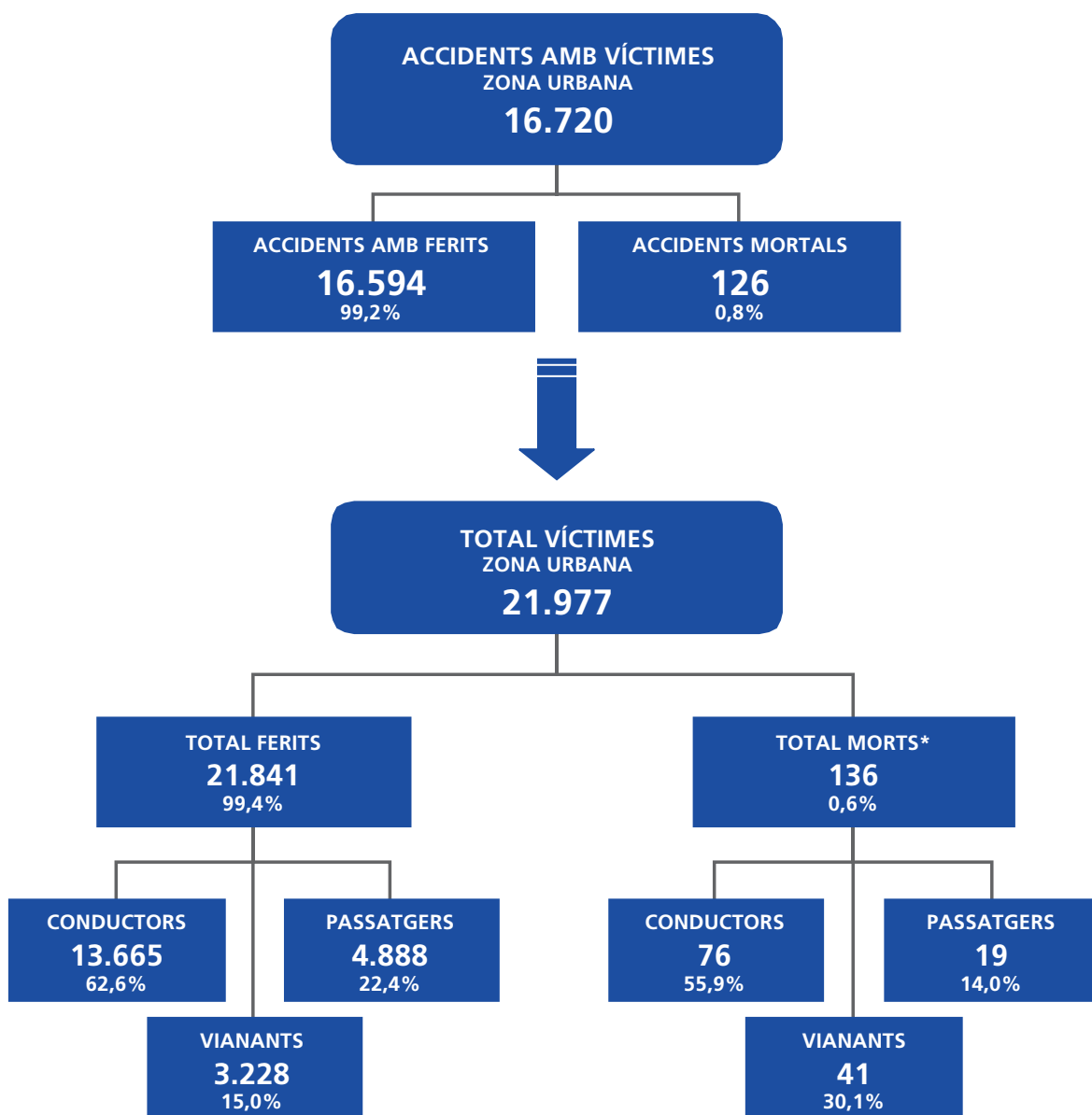
Gràfic 2.0 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona interurbana

* Morts a 24 hores

Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.1 Esquema dels accidents amb víctimes i les víctimes en zona urbana

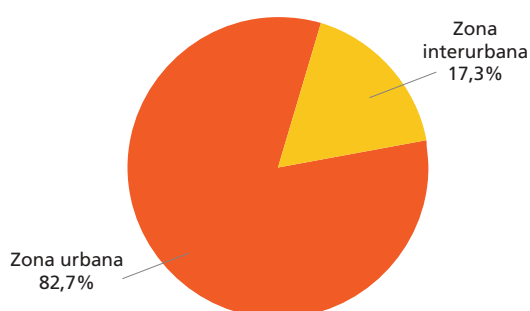
* Morts a 24 hores

Estadístiques generals sobre accidentalitat

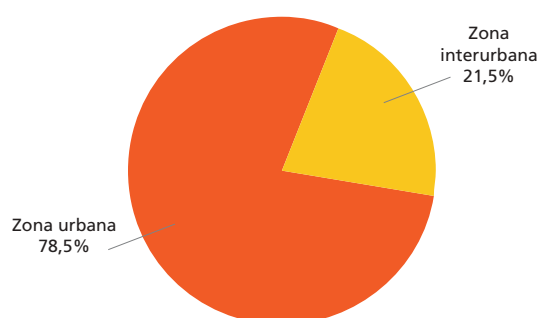
Taula 2.0 Els accidents amb víctimes, els accidents mortals i les víctimes en zona urbana i interurbana per demarcació

Demarcació	Accidents amb víctimes	%	Accidents mortals	%	Morts 24 h	%	Total víctimes	%
Barcelona								
Zona urbana	14.347	90,4	90	37,8	100	36,6	18.912	87,7
Zona interurbana	1.526	9,6	148	62,2	173	63,4	2.656	12,3
Total	15.873	100,0	238	100,0	273	100,0	21.568	100,0
Girona								
Zona urbana	951	58,4	10	13,2	10	11,6	1.206	52,4
Zona interurbana	677	41,6	66	86,8	76	88,4	1.097	47,6
Total	1.628	100,0	76	100,0	86	100,0	2.303	100,0
Lleida								
Zona urbana	540	51,7	8	10,3	8	9,1	754	44,6
Zona interurbana	504	48,3	70	89,7	80	90,9	935	55,4
Total	1.044	100,0	78	100,0	88	100,0	1.689	100,0
Tarragona								
Zona urbana	802	47,6	18	16,8	18	14,5	1.105	45,5
Zona interurbana	882	52,4	89	83,2	106	85,5	1.322	54,5
Total	1.684	100,0	107	100,0	124	100,0	2.427	100,0
Catalunya								
Zona urbana	16.720	82,7	126	25,3	136	23,8	21.977	78,5
Zona interurbana	3.509	17,3	373	74,7	435	76,2	6.010	21,5
Total	20.229	100,0	499	100,0	571	100,0	27.987	100,0

Gràfic 2.2 Accidents amb víctimes per zona

Gràfic 2.3 Total víctimes per zona

Els accidents amb víctimes en zona urbana suposen un 82,7% del total i gairebé el 79% de les víctimes.

Estadístiques generals sobre accidentalitat

Taula 2.1 Els morts a 24 h segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació

Zona urbana	Conductor/a	%	Ocupant	%	Vianant	%	Total	%
Barcelona	52	68,4	17	89,5	31	75,6	100	73,5
Girona	6	7,9	1	5,3	3	7,3	10	7,4
Lleida	5	6,6	1	5,3	2	4,9	8	5,9
Tarragona	13	17,1	0	0	5	12,2	18	13,2
Total	76	55,9	19	14,0	41	30,1	136	100,0
Zona interurbana								
Barcelona	113	39,1	52	44,1	8	28,6	173	39,8
Girona	50	17,3	18	15,3	8	28,6	76	17,5
Lleida	55	19,0	21	17,8	4	14,3	80	18,4
Tarragona	71	24,6	27	22,9	8	28,6	106	24,4
Total	289	66,5	118	27,1	28	6,4	435	100,0
Total								
Total Catalunya	365	63,9	137	24,0	69	12,1	571	100,0

Font: SCT

L'Anuari, des de l'edició de l'any 2003, inclou dades reals de morts a 30 dies. Aquesta informació s'ha obtingut gràcies a la col·laboració entre el Servei Català de Trànsit i l'Institut de Medicina Legal (IMLC) de Catalunya.

Taula 2.2 Els morts a 30 dies segons la seva condició en zona urbana i interurbana per demarcació

Zona urbana	Conductor/a	%	Ocupant	%	Vianant	%	Total	%
Barcelona	68	68,4	21	89,5	49	75,6	138	73,6
Girona	8	7,9	1	5,3	5	7,3	14	7,4
Lleida	7	6,6	1	5,3	3	4,9	11	5,8
Tarragona	17	17,1	0	0,0	8	12,2	25	13,2
Total	99	52,7	24	12,8	65	34,6	188	100,0
Zona interurbana								
Barcelona	123	39,1	56	44,1	9	28,6	188	39,8
Girona	54	17,3	20	15,3	9	28,6	83	17,5
Lleida	60	19,0	23	17,8	4	14,3	87	18,4
Tarragona	77	24,6	29	22,9	9	28,6	115	24,4
Total	314	66,4	128	27,1	31	6,6	473	100,0
Total								
Total Catalunya	413	62,5	152	23,0	96	14,5	661	100,0

Font: IMLC

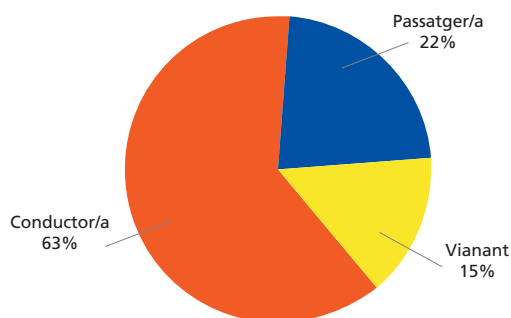
A 30 dies, els/les conductors/ores representen poc més del 50% de les víctimes mortals en zona urbana i un 66% en interurbana. Els/les passatgers/eres suposen el 13% en zona urbana i el 27% en interurbana.

Els vianants morts es concentren en zones urbanes, on representen un 35% de les víctimes mortals. Cal dir que, en el lleuger increment total de morts en zona urbana, la xifra de vianants és l'única que s'ha reduït respecte a l'any 2003.

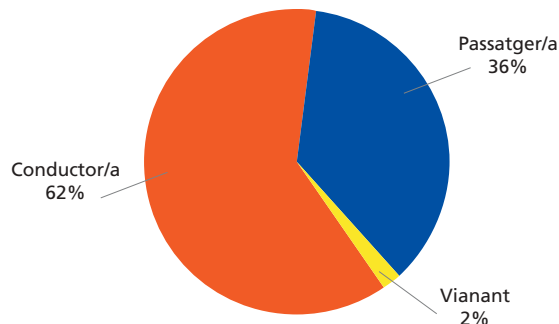
Estadístiques generals sobre accidentalitat

Víctimes d'accidents segons la seva condició en zona urbana i interurbana

Gràfic 2.4 Zona urbana

Gràfic 2.5 Zona interurbana

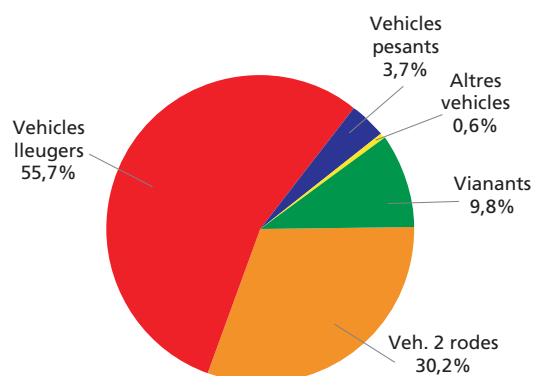

Taula 2.3 Els mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana

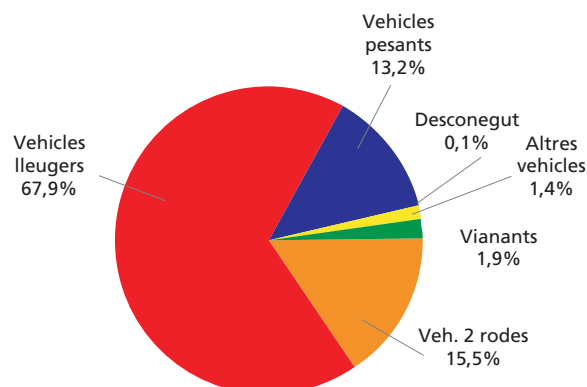
Mitjà de locomoció	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Vehicles de 2 rodes	10.268	981	11.249	30,2	15,5	27,8
Vehicles lleugers	18.981	4.312	23.293	55,7	67,9	57,7
Vehicles pesants	1.273	835	2.108	3,7	13,2	5,2
Altres vehicles	203	88	291	0,6	1,4	0,7
Desconegut	13	10	23	0,0	0,1	0,1
Vianants	3.329	120	3.449	9,8	1,9	8,5
Total	34.067	6.346	40.413	100,0	100,0	100,0

Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes en zona urbana i interurbana

Gràfic 2.6 Zona urbana

Gràfic 2.7 Zona interurbana

En la distribució de mitjans de locomoció implicats en accidents continua havent-hi una presència dominant dels vehicles lleugers. Tot i així, en ciutat destaca la implicació de vianants, amb un 10%, mentre que en zona interurbana és tan sols del 2%. Les dades s'inverteixen en el cas dels vehicles pesants, presents un 4% en ciutat per més del 13% en zona interurbana.

Evolució de l'accidentalitat

A continuació s'exposen les dades d'accidentalitat a Catalunya i els índexs relacionats amb l'evolució que han seguit en els darrers 10 anys.

Entre el 1994 i el 1998 el nombre d'accidents amb víctimes va mostrar una tendència ascendent, arribant a prop de 18.000. Des d'aleshores, amb alguna variació, s'ha mantingut una clara línia descendent, fins a arribar l'any 2004 a 16.720 accidents amb víctimes. En el mateix període, el nombre de víctimes totals ha continuat augmentant, encara que la lesivitat s'ha reduït considerablement. El nombre d'accidents mortals ha passat de 161 a l'inici del període a 126 l'any 2004, i el nombre de morts ha seguit una tendència similar passant de 169 a 136 en aquesta dècada 1994-2004.

Per obtenir dades d'un període més ampli, es poden consultar edicions anteriors de l'Anuari. Aquests documents estan inclosos en el CD-ROM adjunt, on s'ofereixen dades de l'evolució d'accidents i víctimes des de l'any 1971.

Taula 2.4 Els accidents amb víctimes en zona urbana. 1994-2004

Zona urbana	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total accidents amb víctimes	15.045	15.042	15.709	16.550	17.905	17.237	17.118	17.295	16.914	16.436	16.720
Accidents mortals	161	159	163	151	146	157	146	155	161	148	126
Víctimes totals	18.885	18.797	19.516	20.674	22.605	22.019	22.259	22.962	22.501	21.913	21.977
Morts *	169	168	169	159	156	162	156	164	154	154	136

* Morts a 24 hores

Taula 2.5 Els accidents amb víctimes en zona interurbana. 1994-2004

Zona interurbana	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total accidents amb víctimes	4.170	4.512	4.482	3.998	6.083	6.414	6.320	5.697	4.551	4.182	3.509
Accidents mortals	398	462	437	427	479	497	530	467	460	453	373
Víctimes totals	7.906	8.644	8.075	7.549	10.607	10.968	10.789	9.684	8.098	7.467	6.010
Morts *	485	579	501	495	592	598	622	546	554	513	435

* Morts a 24 hores

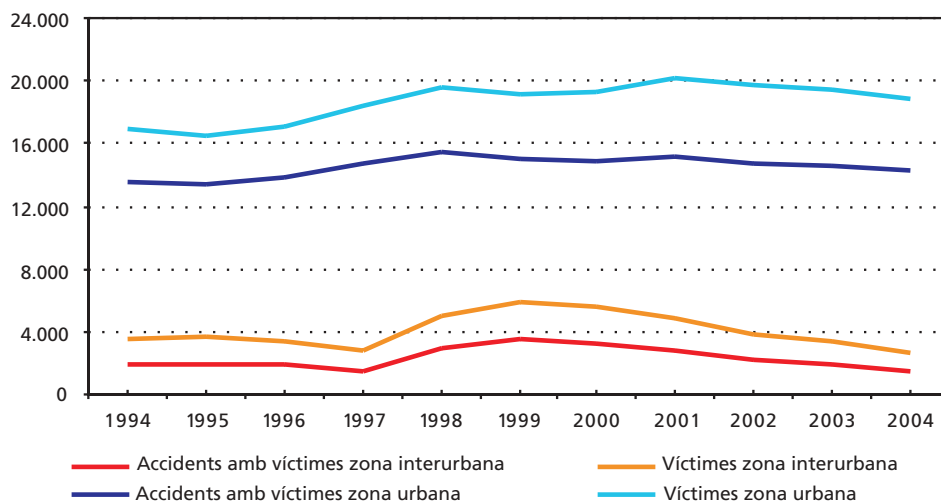
Taula 2.6 Els accidents amb víctimes. 1994-2004

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total accidents amb víctimes	19.215	19.554	20.191	20.548	23.988	23.651	23.438	22.992	21.465	20.618	20.229
Accidents mortals	559	621	600	578	625	654	676	622	601	601	499
Víctimes totals	26.791	27.441	27.591	28.223	33.212	32.987	33.048	32.646	30.599	29.380	27.987
Morts *	654	747	670	654	748	760	778	710	708	667	571

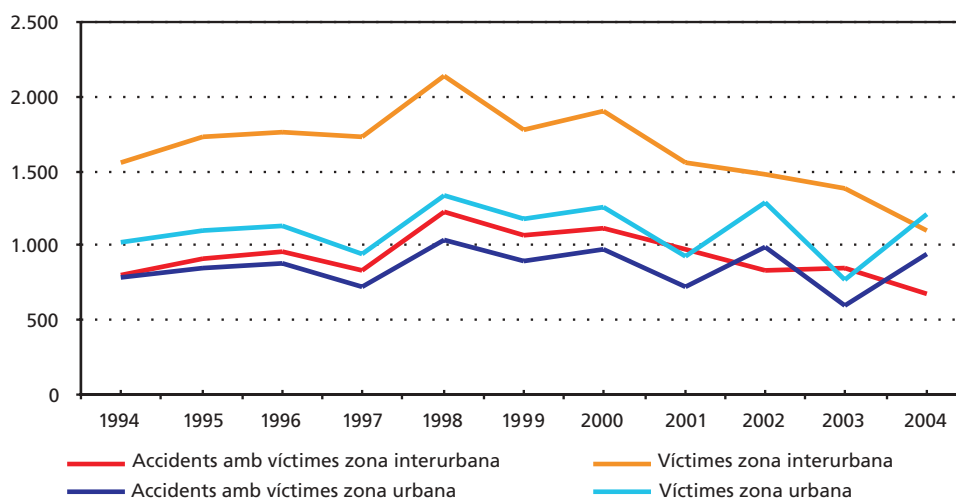
* Morts a 24 hores

Estadístiques generals sobre accidentalitat

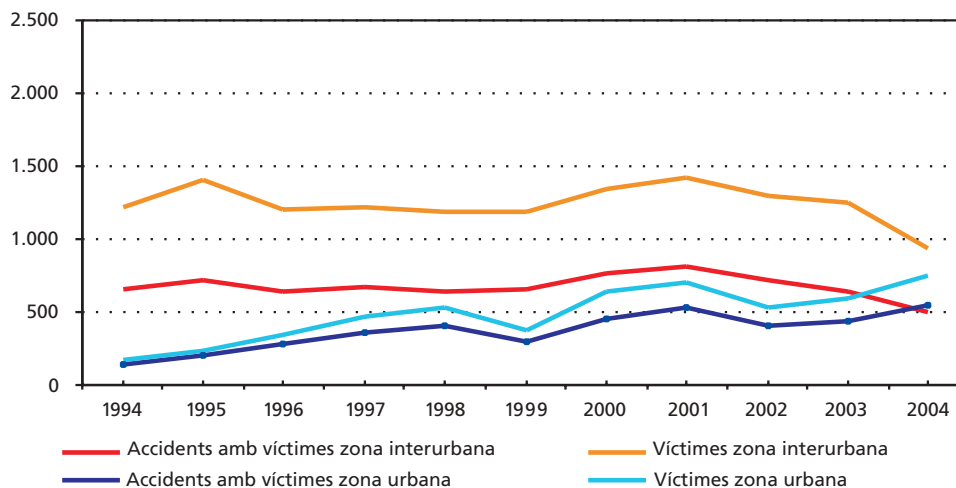
Gràfic 2.8 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Barcelona

Gràfic 2.9 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Girona

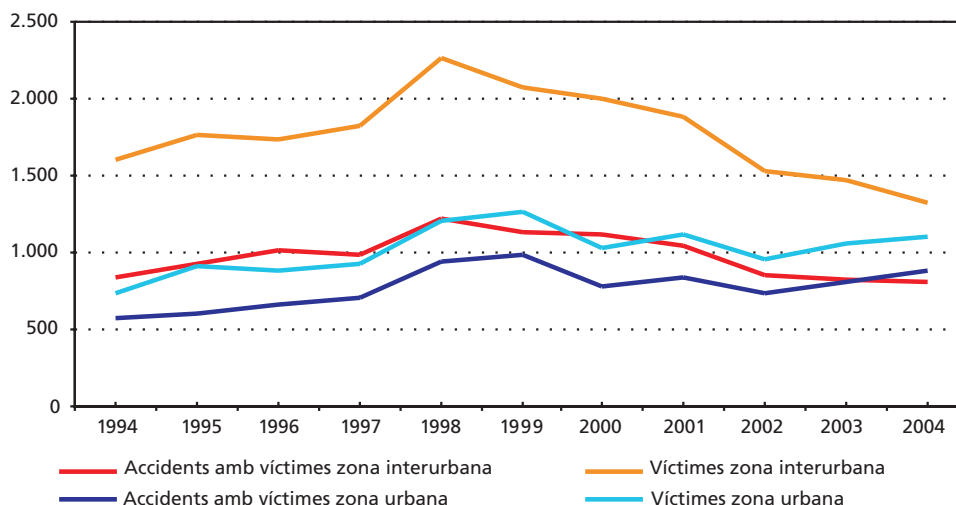

Gràfic 2.10 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Lleida

Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.11 Evolució víctimes i accidents amb víctimes - Tarragona

Taula 2.7 Índexs d'accidentalitat

Índex d'accidentalitat	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Accidents amb víctimes per 100.000 habitants	309	314	332	336	390	381	374	361	330	308	297
Accidents amb víctimes per 100.000 vehicles	587	581	583	576	643	607	586	522	473	489	428
Accidents amb víctimes per 10 M veh.-km en carretera	1,49	1,57	1,52	1,31	2,05	2,04	1,89	1,76	1,37	1,23	1,15 ¹
Morts 24 h/1.000 accidents amb víctimes	34,0	38,2	33,2	31,8	31,2	32,1	33,2	30,9	33,0	32,4	28,2
Morts 24 h/M hab.	105	120	110	107	122	122	124	112	109	99,5	84
Morts 30 dies/ M hab.	132	147	138	142	155	148	142	128	125	114	97

¹ Dades de mobilitat (nombre de veh.- km) corresponents a l'any 2003. Segons estudi d'exposició al risc realitzat pel SCT. Font: DGT i IDESCAT.

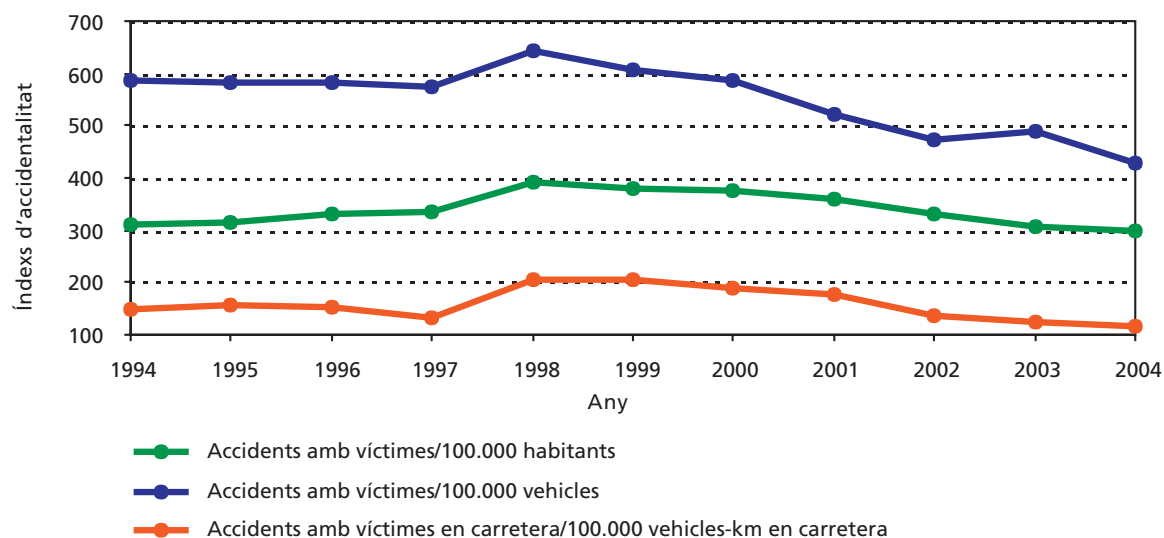
A Catalunya, entre els anys 1994 i 1998, els índexs d'accidents creixen fins a situar-se al final d'aquest període en 20 punts per sobre dels registrats a l'inici.

Del 1998 ençà s'ha experimentat, però, una disminució dels accidents que l'any 2003 ja mostrava índexs per sota dels nivells de 1994. L'any 2004 continua aquesta tendència i es consolida i presenta ja una reducció considerable respecte a aquest any de referència.

D'aquesta manera, el nombre d'accidents amb víctimes relacionat amb la població es troba 8 punts percentuals per sota dels registrats el 1994. La xifra d'accidents relacionada amb el parc de vehicles s'ha reduït en 30 punts i l'índex que més ha baixat és el nombre d'accidents en relació amb el trànsit registrat a les carreteres.

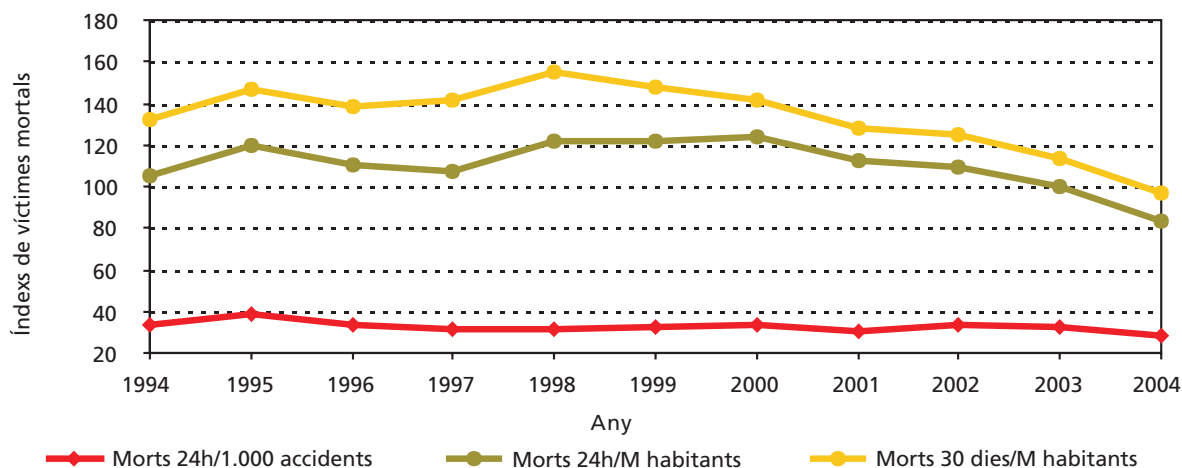
Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.12 Evolució dels índexs d'accidentalitat. 1994-2004

Pel que fa a les víctimes, els índexs relacionats amb la població també s'han reduït progressivament respecte a l'any 1993. Els accidents amb víctimes en relació amb els habitants s'ha reduït en un 3,9%; en relació amb la mobilitat total, un 22,8%, i en relació amb el parc de vehicles, un 27,1% respecte a l'any 1994.

Gràfic 2.13 Evolució dels índexs de víctimes mortals. 1993-2004

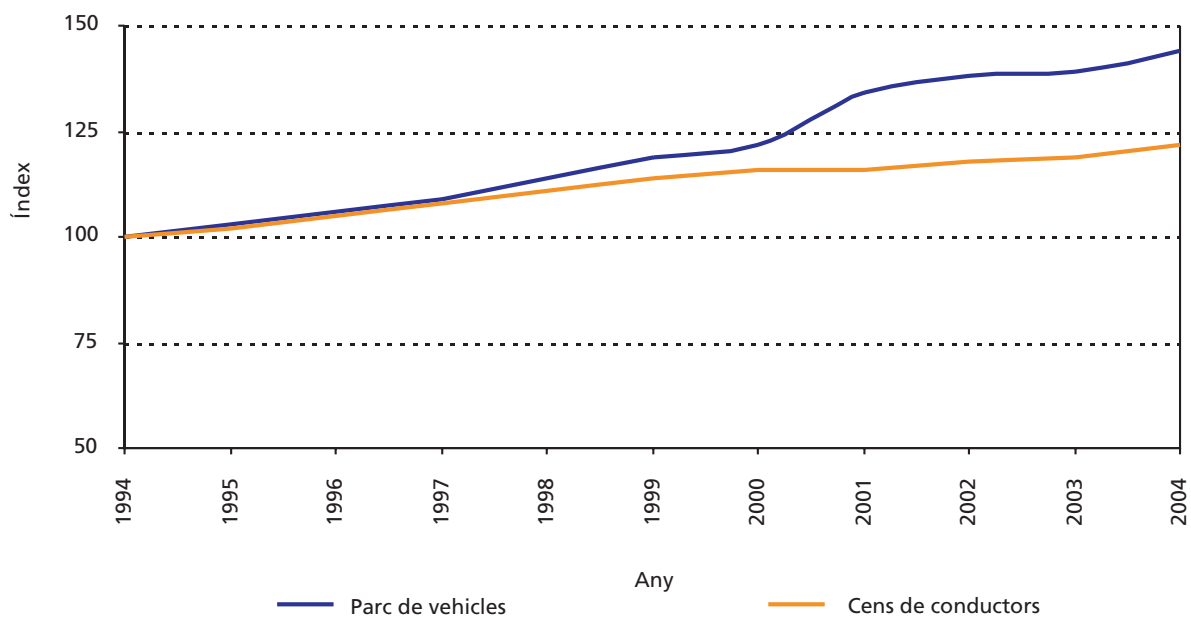
En la relació entre morts a 24 hores i el nombre d'accidents aquesta reducció sobrepassa el 17% respecte a la de l'any 1994.

Tant el parc de vehicles com el nombre de conductors són paràmetres que incideixen en l'accidentalitat.

El creixement en aquests dos paràmetres es va mantenir en nivells similars fins l'any 1998. L'any 2000 el parc de vehicles va registrar un augment molt accentuat per tornar l'any següent al ritme anterior de creixement suau i sostingut. El cens de conductors mostra en tot el període un augment estable, sense grans canvis. L'any 2004 el parc de vehicles es situa en un índex de 144 respecte a l'índex 100 de l'any de referència 1994.

Estadístiques generals sobre accidentalitat

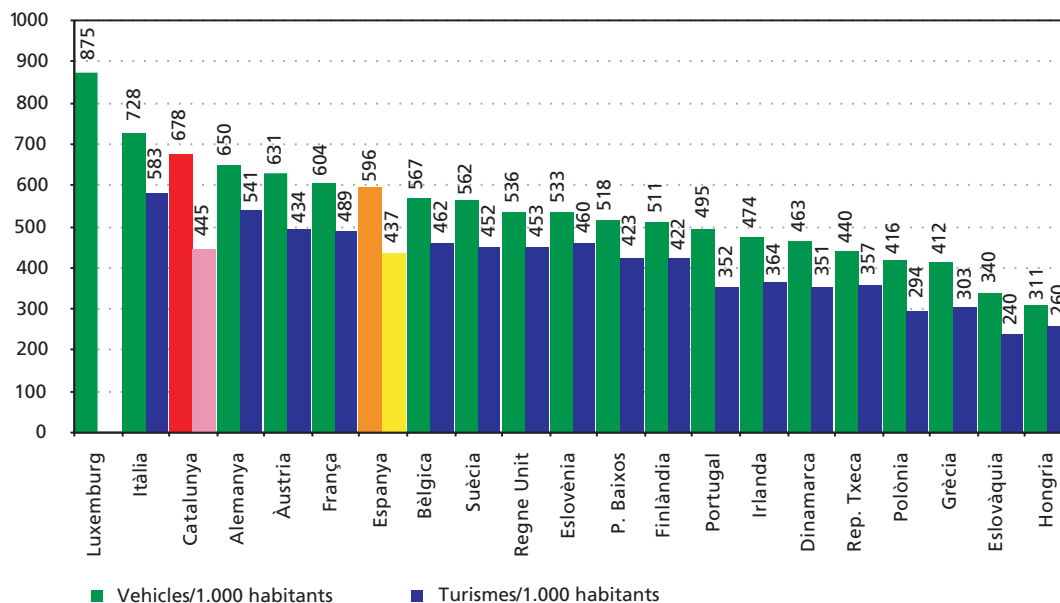
Gràfic 2.14 Evolució del parc de vehicles i del cens de conductors. 1994-2004

Estadístiques generals sobre accidentalitat

L'accidentalitat a la Unió Europea

Gràfic 2.15 Motorització a la Unió Europea. 2003

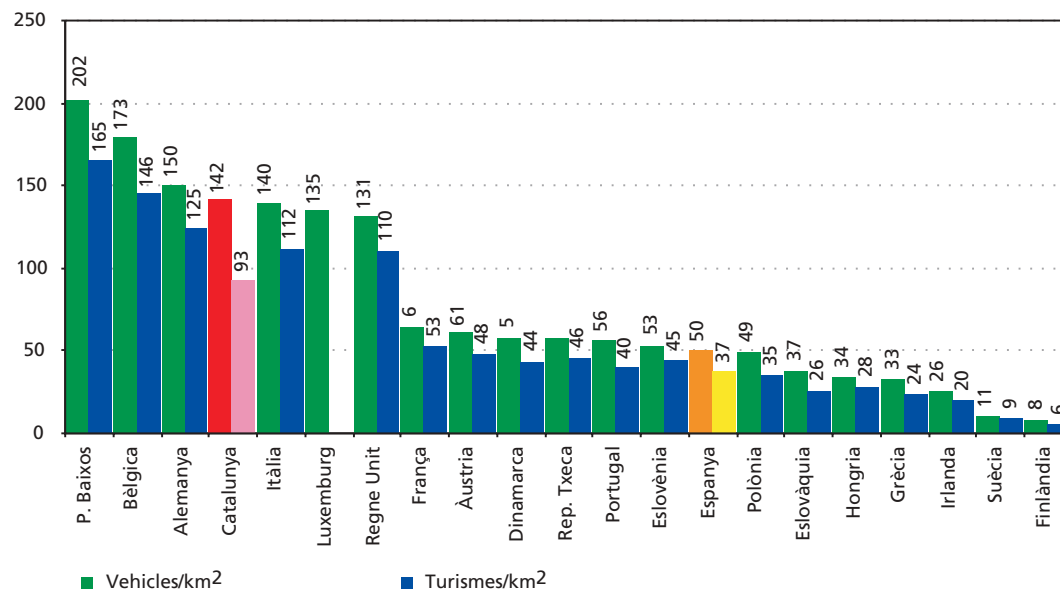

NOTES:

- 1) Les dades corresponen de manera generalitzada a l'any 2003 amb l'excepció de Grècia (2000), Bèlgica (2001), Irlanda, Itàlia i Eslovàquia (2002).
- 2) No es disposa de dades corresponents a Malta, Estònia, Letònia, Lituània i Xipre.
- 3) De Luxemburg no es disposa de dades referents a vehicles turisme.
- 4) Dades de Catalunya 2004 vehicles/1.000 habitants = 694 i turismes/1.000 habitants = 453.

Font: IRTAD, IDESCAT (dades Catalunya) i DGT (dades Espanya)

Gràfic 2.16 Relació parc de vehicles i extensió dels països a la Unió Europea. 2003

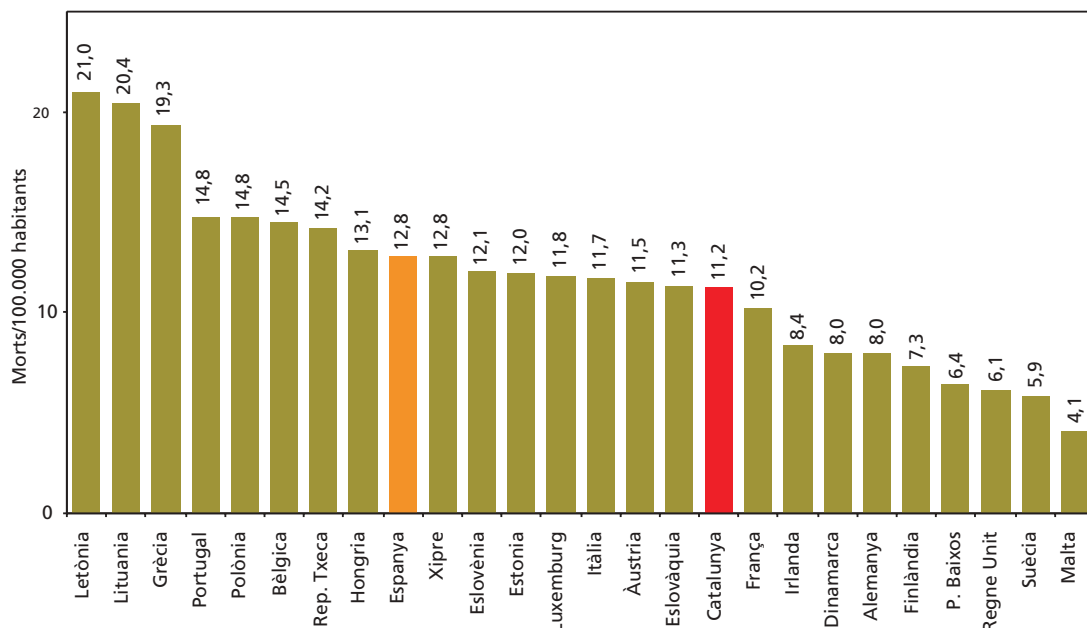
NOTES:

- 1) Les dades corresponen de manera generalitzada a l'any 2003 amb l'excepció de Grècia (2000), Bèlgica (2001) i Irlanda, Itàlia i Eslovàquia (2002).
- 2) No es disposa de dades corresponents a Malta, Estònia, Letònia i Lituània i Xipre.
- 3) De Luxemburg no es disposa de dades referents a vehicles turisme.
- 4) A Eslovàquia, Hongria, Luxemburg i Portugal les dades de vehicles no inclouen els ciclomotors.
- 5) Per al càlcul de turismes/població i turismes/extensió de Catalunya, no s'inclouen furgonetes.

Font: IRTAD, IDESCAT (dades Catalunya) i DGT (Dades Espanya)

Estadístiques generals sobre accidentalitat

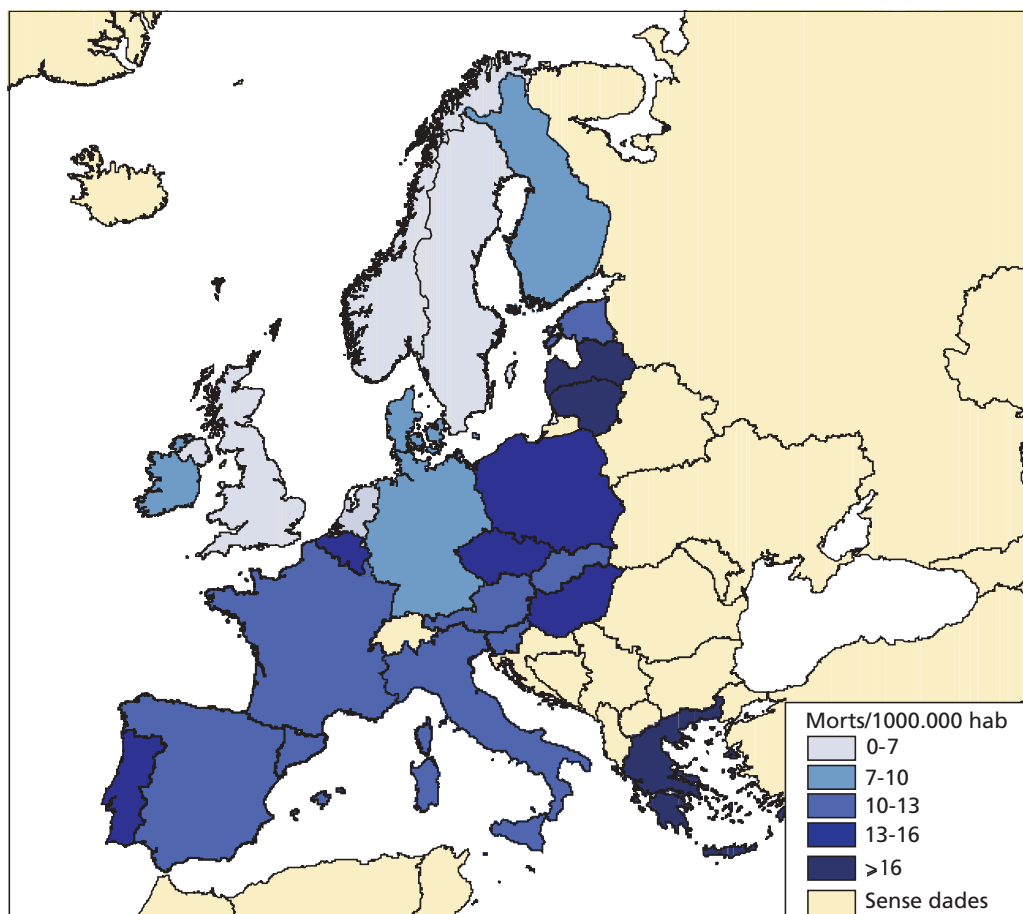
Gràfic 2.17 Morts/100.000 habitants a la Unió Europea (morts a 30 dies). 2003

NOTA: Les dades corresponen de manera generalitzada a l'any 2003 amb l'excepció de Grècia (2000), Bèlgica (2001) i Itàlia i Eslovàquia (2002).

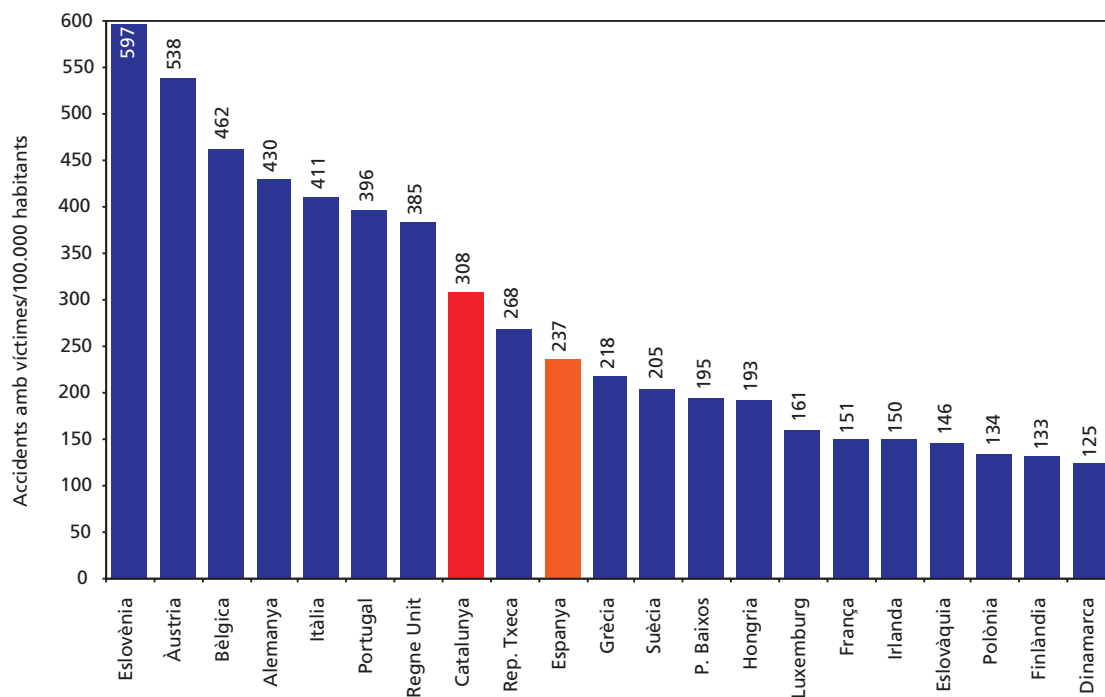
Font: IRTAD, CARE (Malta, Estònia, Letònia, Lituània i Xipre) i SCT (dades Catalunya).

Gràfic 2.18 Morts/100.000 habitants a la Unió Europea (EU ampliada a 25). 2003

Estadístiques generals sobre accidentalitat

Gràfic 2.19 Accidents amb víctimes per 100.000 habitants a la Unió Europea. 2003

NOTA:

- 1) No hi ha dades disponibles d'Estònia, Letònia, Lituània, Malta i Xipre.
- 2) Les dades corresponen de manera generalitzada a l'any 2003 amb l'excepció de Grècia (2000), Bèlgica (2001) i Itàlia, Regne Unitat, Hongria i Eslovàquia (2002).

Font: IRTAD

3

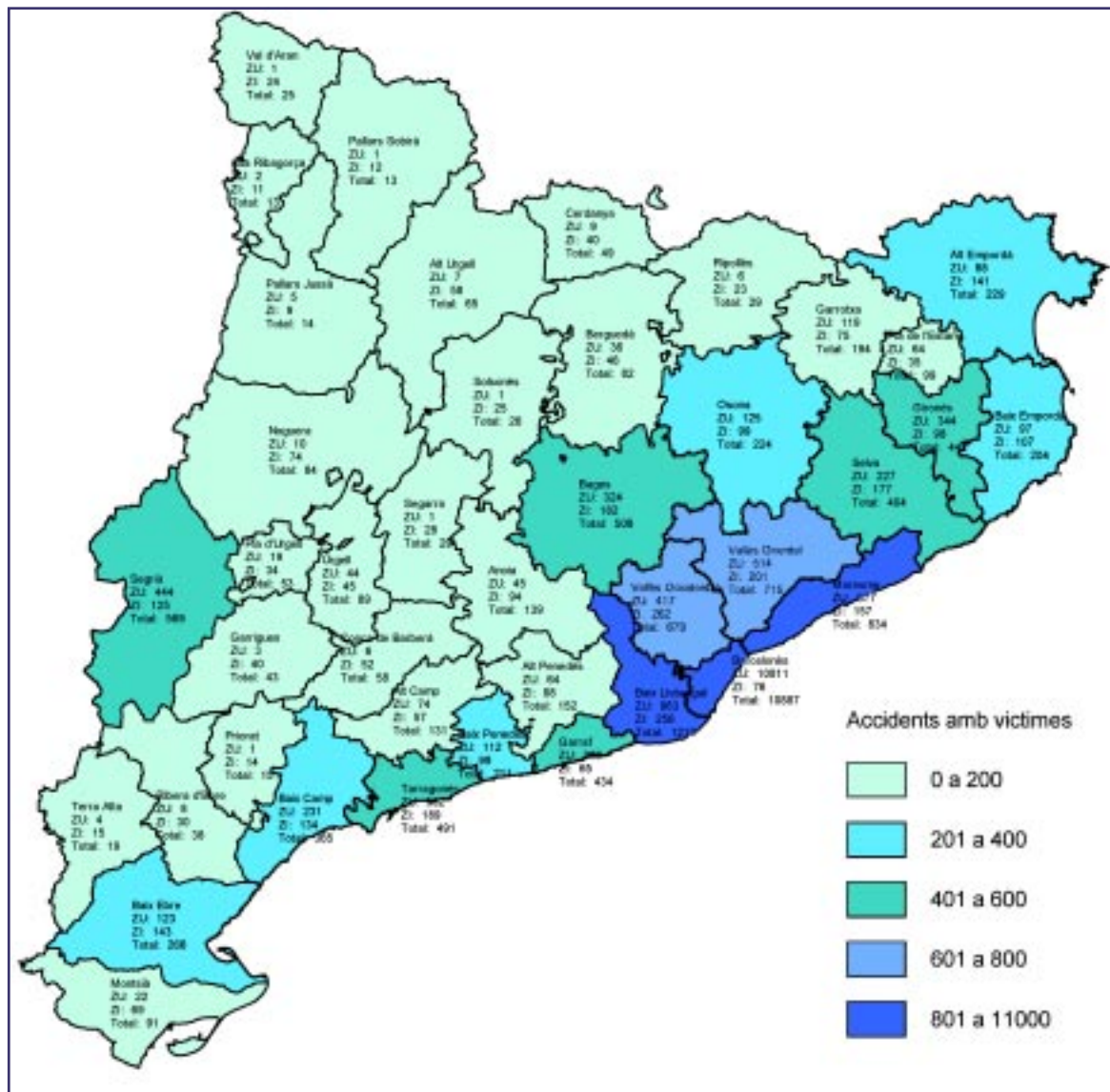
Els accidents amb víctimes

Taula 3.0 Els accidents amb víctimes per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	%ZU	%ZI	%Total
Alt Camp	74	57	131	0,4	1,6	0,7
Alt Empordà	88	141	229	0,5	4,0	1,1
Alt Penedès	64	88	152	0,4	2,5	0,8
Alt Urgell	7	58	65	0,0	1,6	0,3
Alta Ribagorça	2	11	13	0,0	0,3	0,1
Anoia	45	94	139	0,3	2,7	0,7
Bages	324	182	506	1,9	5,2	2,5
Baix Camp	231	134	365	1,4	3,8	1,8
Baix Ebre	123	143	266	0,7	4,1	1,3
Baix Empordà	97	107	204	0,6	3,0	1,0
Baix Llobregat	963	256	1.219	5,8	7,3	6,0
Baix Penedès	112	99	211	0,7	2,8	1,0
Barcelonès	10.811	76	10.887	64,8	2,2	53,8
Berguedà	36	46	82	0,2	1,3	0,4
Cerdanya	9	40	49	0,1	1,1	0,2
Conca de Barberà	6	52	58	0,0	1,5	0,3
Garraf	369	65	434	2,2	1,9	2,1
Garrigues	3	40	43	0,0	1,1	0,2
Garrotxa	119	75	194	0,7	2,1	1,0
Gironès	344	98	442	2,1	2,8	2,2
Maresme	677	157	834	4,0	4,5	4,1
Montsià	22	69	91	0,1	2,0	0,4
Noguera	10	74	84	0,1	2,1	0,4
Osona	125	99	224	0,7	2,8	1,1
Pallars Jussà	5	9	14	0,0	0,3	0,1
Pallars Sobirà	1	12	13	0,0	0,3	0,1
Pla de l'Estany	64	35	99	0,4	1,0	0,5
Pla d'Urgell	19	34	53	0,1	1,0	0,3
Priorat	1	14	15	0,0	0,4	0,1
Ribera d'Ebre	8	30	38	0,0	0,9	0,2
Ripollès	6	23	29	0,0	0,7	0,2
Segarra	1	28	29	0,0	0,8	0,2
Segrià	444	125	569	2,7	3,6	2,8
Selva	227	177	404	1,4	5,0	2,0
Solsonès	1	25	26	0,0	0,7	0,1
Tarragonès	302	189	491	1,8	5,4	2,4
Terra Alta	4	15	19	0,0	0,4	0,1
Urgell	44	45	89	0,3	1,3	0,4
Val d'Aran	1	24	25	0,0	0,7	0,1
Vallès Occidental	417	262	679	2,5	7,5	3,4
Vallès Oriental	514	201	715	3,1	5,7	3,5
Total	16.720	3.509	20.229	100,0	100,0	100,0

Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.0 Accidents amb víctimes per comarques

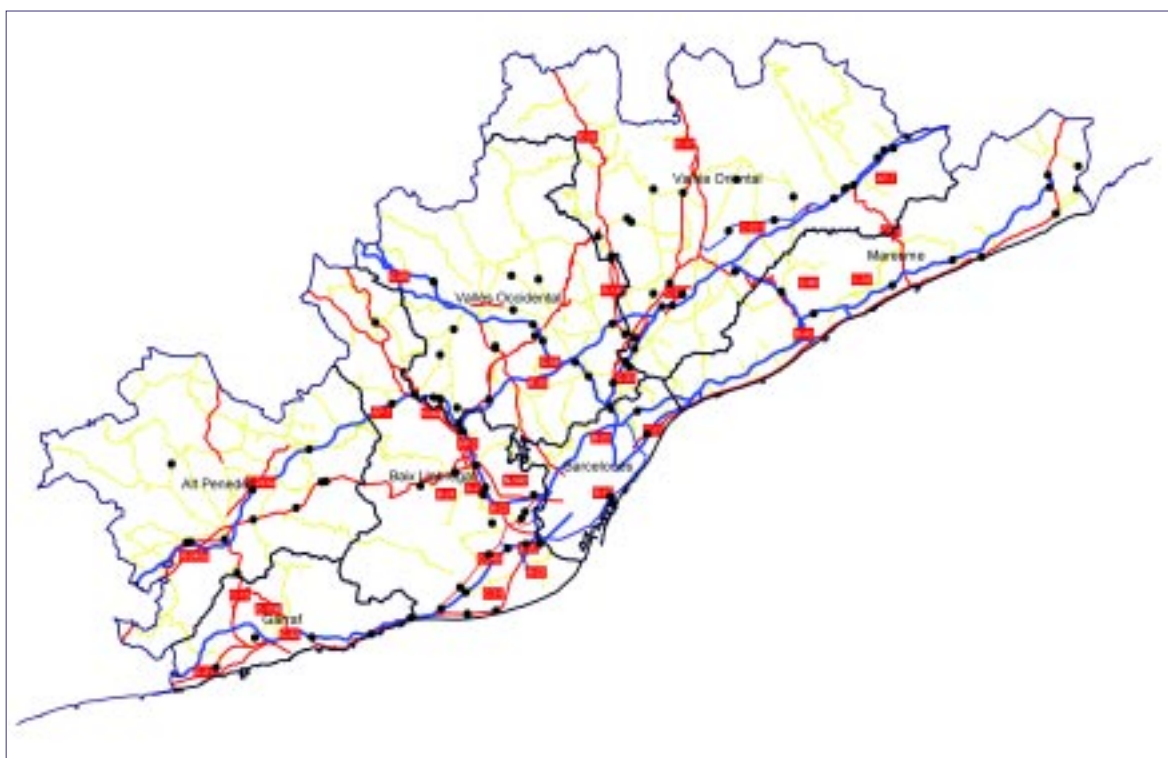

Els accidents amb víctimes

Taula 3.1 Dades d'accidentalitat per vegueries

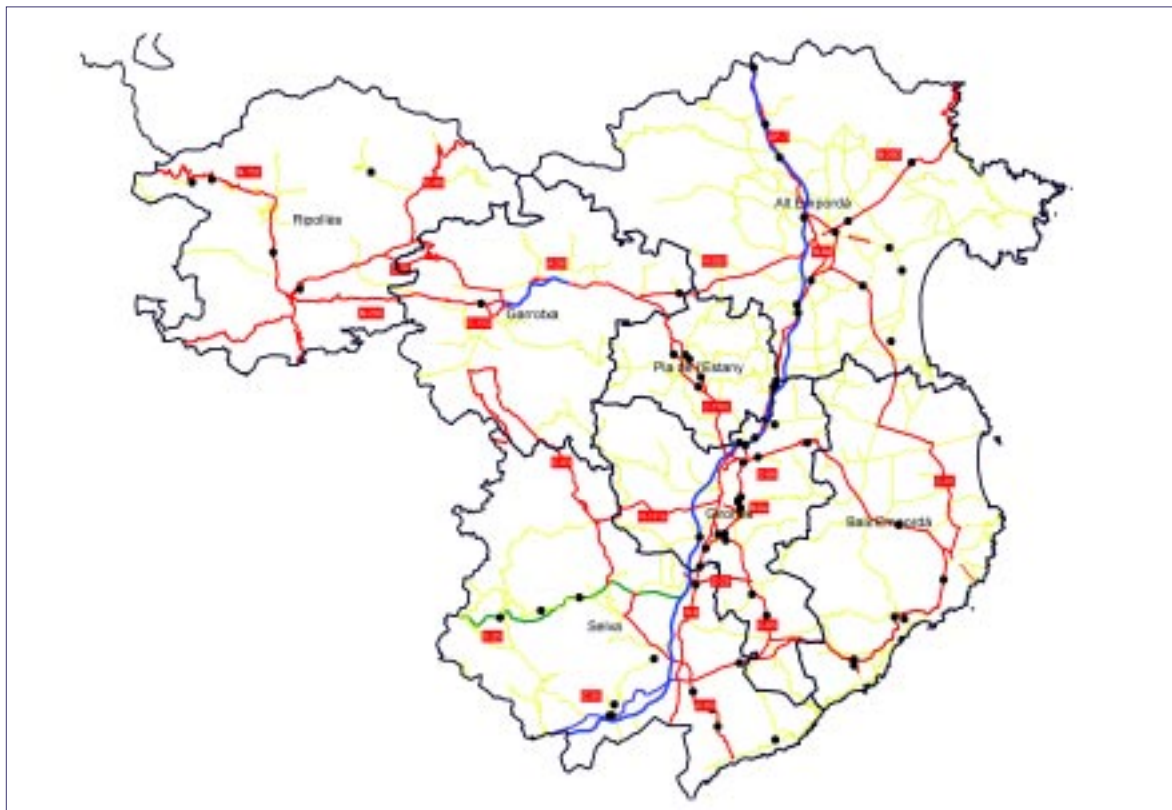
Zona	Vegueries	Accidents	Accidents mortals	Morts	Ferits greus	Ferits lleus
Interurbana	Àmbit metropolità	1.105	103	119	610	1.178
	Comarques gironines	656	65	75	336	655
	Camp de Tarragona	545	55	65	278	557
	Terres de l'Ebre	257	34	41	129	252
	Àmbit de Ponent	346	57	66	176	393
	Comarques centrals	446	47	56	196	536
	Alt Pirineu i Aran	154	12	13	96	183
	Total		3.509	373	435	1.821
Urbana	Àmbit metropolità	13.815	82	91	1.479	16.641
	Comarques gironines	945	10	10	150	1.033
	Camp de Tarragona	726	13	13	123	763
	Terres de l'Ebre	157	5	5	43	159
	Àmbit de Ponent	521	7	7	117	605
	Comarques centrals	531	9	10	147	543
	Alt Pirineu i Aran	25	0	0	20	18
	Total		16.720	126	136	2.079

Gràfic 3.1 Accidents mortals a l'àmbit metropolità

Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.2 Accidents mortals a les comarques gironines

Gràfic 3.3 Accidents mortals al Camp de Tarragona

Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.4 Accidents mortals a les Terres de l'Ebre

Gràfic 3.5 Accidents mortals a l'àmbit de Ponent

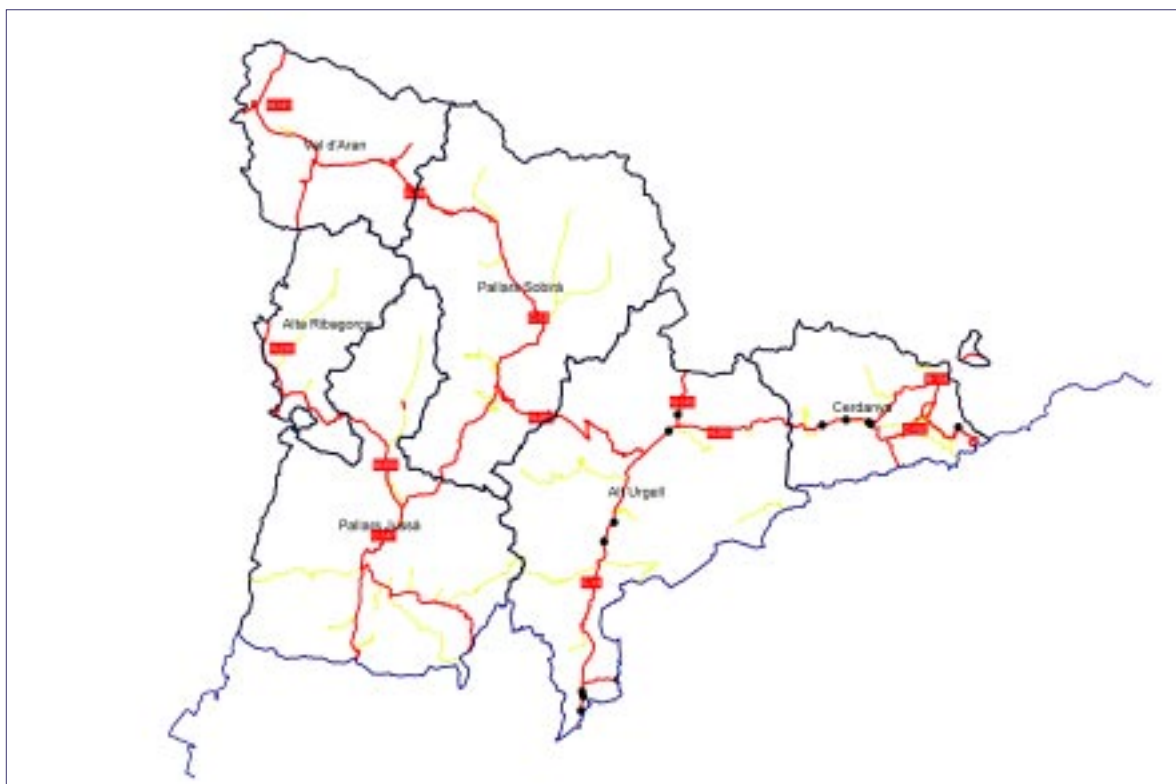

Els accidents amb víctimes

Gràfic 3.6 Accidents mortals a les comarques centrals

Gràfic 3.7 Accidents mortals a l'Alt Pirineu i Aran

Elts accidents amb víctimes

El 68,9% dels accidents en ciutat són provocats per col·lisions, mentre que a les carreteres aquest tipus d'accidents representen el 57,1% i les sortides de calçada el 34,0%. Els atropellaments en ciutat representen el 18,5% dels accidents amb víctimes.

Taula 3.2 Els accidents amb víctimes per tipus d'accident

		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Col·lisions		11.512	2.004	13.516	68,9	57,1	66,8
Atropellaments		3.093	116	3.209	18,5	3,3	15,9
Bolcades		219	85	304	1,3	2,4	1,5
Sortides de calçada		512	1.192	1.704	3,1	34,0	8,4
Altres		1.384	112	1.496	8,2	3,2	7,4
Total		16.720	3.509	20.229	100,0	100,0	100,0

Les col·lisions frontolaterals de vehicles en marxa representen quasi el 29% dels accidents de trànsit a Catalunya. Aquesta xifra arriba al 31,6% en zona urbana. El 15,8% són atropellaments de vianants; els segueixen les col·lisions de vehicles en marxa per darrere, amb un 14,6% del total d'accidents.

Els accidents amb víctimes

Taula 3.3 Els accidents amb víctimes per tipus d'accident (desagregat)

Tipus d'accident		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Col·lisió de vehicles en marxa	frontal	441	314	755	2,6	9,0	3,7
	frontolateral	5.283	572	5.855	31,6	16,3	28,9
	lateral	2.209	411	2.620	13,2	11,7	13,0
	per darrere	2.555	396	2.951	15,3	11,3	14,6
	múltiple o en cua	482	173	655	2,9	4,9	3,2
Col·lisió vehicle contra obstacle en calçada	vehicle estacionat o avariat	92	13	105	0,6	0,4	0,5
	tanca de defensa	25	76	101	0,1	2,2	0,5
	barrera de pas a nivell	0	1	1	0,0	0,0	0,0
	un altre objecte material	425	48	473	2,5	1,4	2,3
Atropellament	vianant que sostenia una bicicleta	26	5	31	0,2	0,1	0,2
	vianant que reparava el vehicle	3	3	6	0,0	0,1	0,0
	vianant aïllat o en grup	3.055	91	3.146	18,3	2,6	15,6
	conductor/a d'animals	0	1	1	0,0	0,0	0,0
	animal solt	9	16	25	0,0	0,5	0,1
Bolcada a la calçada	219	85	304	1,3	2,4	1,5	
Sortida calçada esquerra amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	67	53	120	0,4	1,5	0,6
	xoc contra mur o edifici	38	41	79	0,2	1,2	0,4
	xoc contra cuneta o vorada	27	75	102	0,2	2,1	0,5
	un altre tipus de xoc	26	100	126	0,2	2,8	0,6
Sortida calçada esquerra sense col·lisió	estimbada	29	97	126	0,2	2,8	0,6
	bolcada	45	211	256	0,3	6,0	1,3
	en pla	17	6	23	0,1	0,2	0,1
	altres	17	13	30	0,1	0,4	0,2
Sortida calçada dreta amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	75	92	167	0,4	2,6	0,8
	xoc contra mur o edifici	37	58	95	0,2	1,7	0,5
	xoc contra cuneta o vorada	30	120	150	0,2	3,4	0,7
	un altre tipus de xoc	27	132	159	0,2	3,8	0,8
Sortida calçada dreta sense col·lisió	estimbada	9	26	35	0,0	0,7	0,2
	bolcada	36	138	174	0,2	3,9	0,9
	en pla	14	11	25	0,1	0,3	0,1
	altres	18	19	37	0,1	0,5	0,2
Altres	1.384	112	1.496	8,3	3,2	7,4	
Total	16.720	3.509	20.229	100,0	100,0	100,0	

Elts accidents amb víctimes

Més del 45% dels accidents que es produeixen a les ciutats són causats per una infracció de circulació. En canvi, el factor més freqüent a les carreteres és la velocitat inadequada, amb 24,4% del total, seguit de les infraccions i de les distraccions, amb un 21,2% i 19,4% dels casos respectivament.

Taula 3.4 Els accidents amb víctimes segons els factors concurrents

Factors concurrents	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Distracció	4.872	957	5.829	24,9	19,4	23,8
Conductor/a inexpert/a	272	138	410	1,4	2,8	1,7
Alcohol o drogues	512	241	753	2,6	4,9	3,1
Malaltia, cansament o son	66	263	329	0,3	5,3	1,3
Velocitat inadequada	1.272	1.206	2.478	6,5	24,4	10,1
Infracció d'una norma de circulació	8.818	1.045	9.863	45,1	21,2	40,3
Estat o condició de la via	280	127	407	1,4	2,6	1,7
Estat o condició de la senyalització	30	16	46	0,2	0,3	0,2
Tram en obres	27	35	62	0,1	0,7	0,2
Mal estat del vehicle	33	30	63	0,2	0,6	0,2
Avaria mecànica	22	48	70	0,1	1,0	0,3
Mal temps	80	89	169	0,4	1,8	0,7
Un altre factor	1.538	195	1.733	7,9	3,9	7,1
Sense opinió precisa	1.088	533	1.621	5,6	10,8	6,6
Cap factor	650	14	664	3,3	0,3	2,7
Total factors concurrents *	19.560	4.937	24.497	100,0	100,0	1000
Total accidents	16.720	3.509	20.229	-	-	-

* NOTA: Hi pot haver més d'un factor concurrent per accident.

Els accidents amb víctimes

Taula 3.5 Víctimes segons combinacions dels factors concurrents

	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Cap factor (cap factor+altres+sense opinió)	2.767	628	3.395	16,5	17,9	16,8
Mal temps	15	10	25	0,1	0,3	0,1
Avaria mecànica	11	31	42	0,1	0,9	0,2
Condicció de la via	189	23	212	1,1	0,7	1,0
Infracció d'una norma	7.476	676	8.152	44,7	19,3	40,3
Infracció + condició de la via	14	2	16	0,1	0,1	0,1
Velocitat	381	463	844	2,3	13,2	4,2
Velocitat + mal temps	7	26	33	0,0	0,7	0,1
Velocitat + condició de la via	18	42	60	0,1	1,2	0,3
Velocitat + infracció	312	149	461	1,9	4,2	2,3
Malaltia o cansament	37	107	144	0,2	3,0	0,7
Alcohol	120	65	185	0,7	1,9	0,9
Alcohol + infracció	113	12	125	0,7	0,3	0,6
Alcohol + velocitat	49	68	117	0,3	1,8	0,6
Conductor/a inexpert/a	68	13	81	0,4	0,4	0,4
Conductor/a inexpert/a + velocitat	45	53	98	0,3	1,5	0,5
Distracció	3.550	399	3.949	21,2	11,4	19,5
Distracció + infracció	668	115	783	4,1	3,3	3,9
Distracció + velocitat	265	199	464	1,6	5,7	2,3
Distracció + velocitat + infracció	57	16	73	0,3	0,5	0,4
Distracció + malaltia	5	68	73	0,0	1,9	0,4
Distracció + malaltia + velocitat	4	22	26	0,0	0,6	0,1
Distracció + alcohol	158	28	186	1,0	0,8	0,9
Altres combinacions	391	294	685	2,3	8,4	3,4
Total	16.720	3.509	20.229	100,0	100,0	100,0

Els accidents amb víctimes

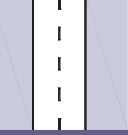
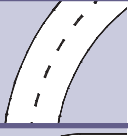
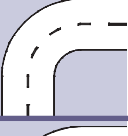

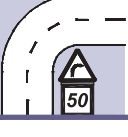
Més del 56% dels accidents a les ciutats es produeixen en interseccions.

Taula 3.6 Els accidents amb víctimes segons el lloc de l'accident

		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Fora d'intersecció	7.278	43,5	3.049	86,9	10.327	51,1	
En intersecció	9.442	56,5	460	13,1	9.902	48,9	
Total	16.720	100,0	3.509	100,0	20.229	100,0	
%	82,7		17,3		100,0		

Fora d'intersecció, el 80,1% dels accidents amb víctimes tenen lloc en trams rectes.

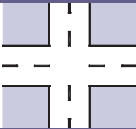
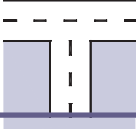
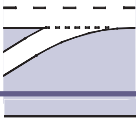

Taula 3.7 Els accidents amb víctimes fora d'intersecció

Fora d'intersecció		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Recta		6.486	1.790	8.276	89,1	58,7	80,1
Revolt suau		539	704	1.243	7,5	23,1	12,0
Revolt fort		155	211	366	2,1	6,9	3,6
Revolt fort amb senyal però sense la velocitat senyalitzada		23	138	161	0,3	4,5	1,6
Revolt fort amb senyal i amb velocitat senyalitzada		75	206	281	1,0	6,8	2,7
Total		7.278	3.049	10.327	100,0	100,0	100,0

Els accidents amb víctimes

Els accidents amb víctimes en intersecció es produeixen en un 64,4% en cruïlles en creu (x o +).

Taula 3.8 Els accidents amb víctimes en intersecció

En intersecció		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
En X o +		6.277	97	6.374	66,5	21,1	64,4
En T o Y		2.086	218	2.304	22,1	47,4	23,3
Giratòria		617	99	716	6,5	21,5	7,2
Enllaç d'entrada		80	19	99	0,9	4,1	1,0
Enllaç de sortida		42	11	53	0,4	2,4	0,5
Un altre		340	16	356	3,6	3,5	3,6
Total		9.442	460	9.902	100,0	100,0	100,0

Els accidents amb víctimes

Accidents amb víctimes en zona interurbana

Taula 3.9 Els accidents amb víctimes en zona interurbana segons la titularitat de la via

Titularitat	Zona interurbana	% ZI
Titularitat estatal	1.125	32,1
Titularitat autonòmica	1.653	47,1
Titularitat provincial	587	16,7
Titularitat municipal	101	2,9
Altres titularitats	43	1,2
Total	3.509	100,0

Accidents amb víctimes en zona urbana

Taula 3.10 Els accidents amb víctimes en zona urbana segons el nombre d'habitants

Habitants	Zona urbana	% ZU
Més de 100.000	11.997	71,7
De 50.000 a 100.000	2.016	12,1
De 5.000 a 50.000	2.258	13,5
De 1.000 a 5.000	337	2,0
Menys de 1.000	112	0,7
Total	16.720	100,0

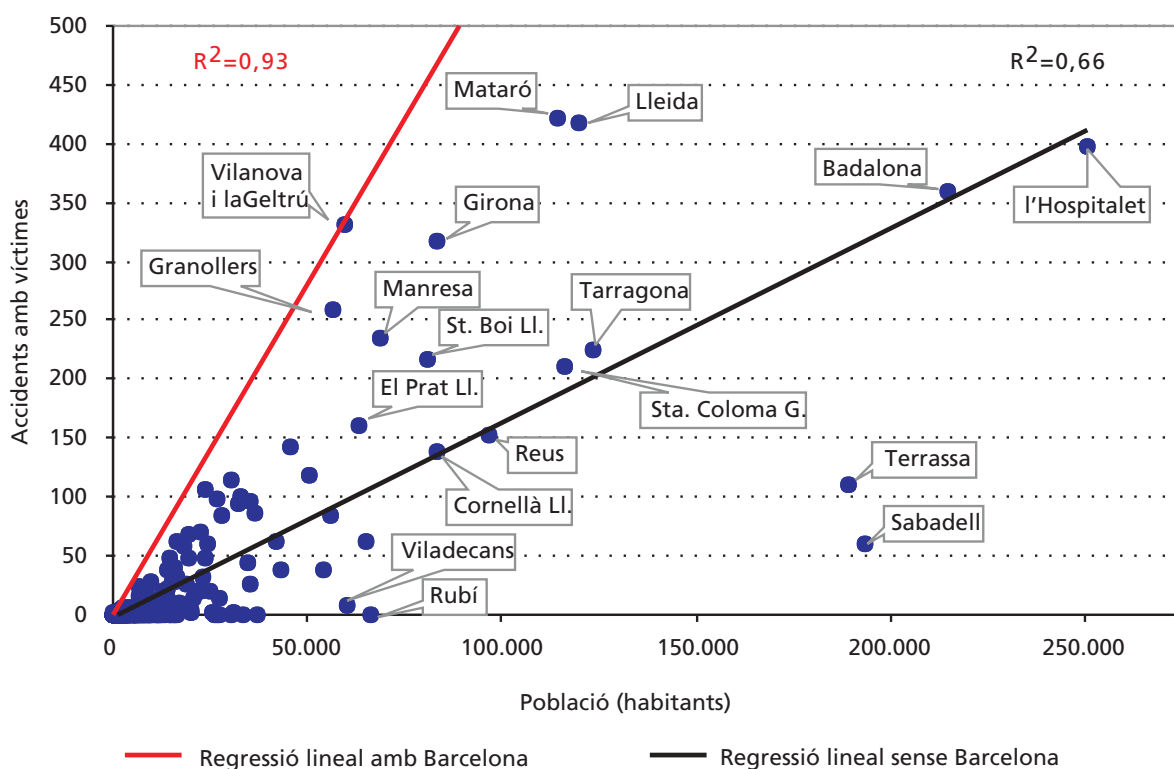
Accidents amb víctimes

Segons la regressió lineal entre el nombre d'accidents amb víctimes i el nombre d'habitants, alguns dels municipis catalans tenen un nivell d'accidentalitat bastant inferior o superior a la mitjana. En el gràfic següent, amb la línia vermella es representa la relació incloent-hi les dades de la ciutat de Barcelona.

La línia negra mostra la relació entre aquests paràmetres excloent-hi Barcelona, que per la seva significació territorial i la concentració de població és un cas especial que mereix un tractament diferenciat. Les dades de la ciutat de Barcelona són: 1.578.546 habitants i 9.742 accidents l'any 2004.

La situació d'alguns dels municipis, molt per sota de la mitjana, es podria explicar pel fet que encara no s'ha assolit una correcta tramesa dels comunicats d'accidents des dels municipis al SCT.

Gràfic 3.8 Els accidents amb víctimes segons el nombre d'habitants

4

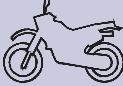

Els vehicles

Taula 4.0 Els vehicles implicats per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	%ZU	%ZI	%Total
Alt Camp	126	89	215	0,4	1,4	0,6
Alt Empordà	151	239	390	0,5	3,8	1,1
Alt Penedès	104	170	274	0,3	2,7	0,7
Alt Urgell	9	90	99	0,0	1,4	0,3
Alta Ribagorça	2	13	15	0,0	0,2	0,0
Anoia	70	158	228	0,2	2,5	0,6
Bages	571	329	900	1,9	5,3	2,4
Baix Camp	389	242	631	1,3	3,9	1,7
Baix Ebre	221	219	440	0,7	3,5	1,2
Baix Empordà	170	196	366	0,6	3,1	1,0
Baix Llobregat	1.594	503	2.097	5,2	8,1	5,7
Baix Penedès	203	173	376	0,7	2,8	1,0
Barcelonès	20.506	155	20.661	66,7	2,5	55,9
Berguedà	61	79	140	0,2	1,3	0,4
Cerdanya	13	60	73	0,1	1,0	0,2
Conca de Barberà	10	80	90	0,0	1,3	0,2
Garraf	678	110	788	2,2	1,8	2,1
Garrigues	5	75	80	0,0	1,2	0,2
Garrotxa	214	134	348	0,7	2,2	0,9
Gironès	626	196	822	2,0	3,1	2,2
Maresme	1.188	312	1.500	3,9	5,0	4,1
Montsià	42	118	160	0,1	1,9	0,4
Noguera	14	117	131	0,1	1,9	0,4
Osona	202	165	367	0,7	2,7	1,0
Pallars Jussà	5	14	19	0,0	0,2	0,1
Pallars Sobirà	2	17	19	0,0	0,3	0,1
Pla de l'Estany	118	60	178	0,4	1,0	0,5
Pla d'Urgell	32	64	96	0,1	1,0	0,3
Priorat	2	20	22	0,0	0,3	0,1
Ribera d'Ebre	12	40	52	0,0	0,6	0,1
Ripollès	8	39	47	0,0	0,6	0,1
Segarra	1	46	47	0,0	0,7	0,1
Segrià	777	195	972	2,5	3,1	2,6
Selva	378	302	680	1,2	4,9	1,8
Solsonès	1	39	40	0,0	0,6	0,1
Tarragonès	520	315	835	1,7	5,1	2,3
Terra Alta	7	23	30	0,0	0,4	0,1
Urgell	77	80	157	0,3	1,3	0,4
Val d'Aran	1	37	38	0,0	0,6	0,1
Vallès Occidental	707	521	1.228	2,3	8,4	3,3
Vallès Oriental	921	392	1.313	3,0	6,3	3,6
Total	30.738	6.226	36.964	100,0	100,0	100,0

Els vehicles

Taula 4.1 Mitjans de locomoció implicats en accidents amb víctimes

Mitjans de locomoció		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Vianants		3.329	120	3.449	9,8	1,9	8,5
Bicicleta		566	88	654	1,7	1,4	1,6
Ciclomotor		5.973	397	6.370	17,5	6,2	15,8
Motocicleta		3.729	496	4.225	10,9	7,8	10,5
Turisme		17.107	4.086	21.193	50,2	64,4	52,4
Furgoneta		1.874	226	2.100	5,5	3,6	5,2
Camió pm <= 3.500 kg		577	334	911	1,7	5,3	2,3
Camió pm > 3.500 kg		141	440	581	0,4	6,9	1,4
Autobús/Autocar		533	27	560	1,6	0,4	1,4
Maquinària d'obres i agrícola		22	34	56	0,1	0,5	0,1
Altres vehicles		203	88	291	0,6	1,4	0,7
Desconegut		13	10	23	0,0	0,2	0,1
Total		34.067	6.346	40.413	100,0	100,0	100,0

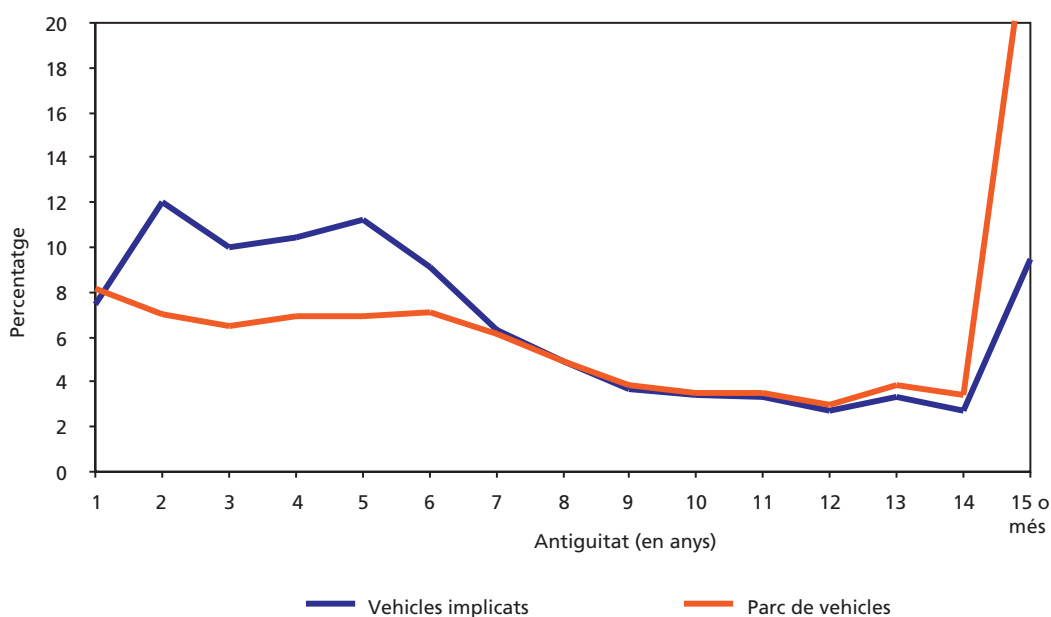
Els vehicles implicats en accidents de trànsit han estat un 0,78 % del parc de vehicles de Catalunya. Els turismes, el grup més nombrós, representa un 0,44 del parc i el 57,3% dels vehicles rodats. Els vianants són el 8,5% del total d'implicats.

Els vehicles

Taula 4.2 Antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes

Antiguitat (en anys)	Parc de vehicles		Vehicles implicats	
	%	% acum.	%	% acum.
1	8,2	8,2	7,5	7,5
2	7,0	15,2	12,0	19,5
3	6,5	21,7	10,0	29,5
4	6,9	28,6	10,4	39,9
5	6,9	35,5	11,2	51,1
6	7,1	42,6	9,1	60,2
7	6,1	48,7	6,3	66,5
8	4,9	53,6	4,9	71,4
9	3,9	57,6	3,7	75,1
10	3,5	61,1	3,4	78,5
11	3,5	64,6	3,3	81,8
12	3,0	67,6	2,7	84,5
13	3,9	71,4	3,3	87,8
14	3,4	74,8	2,7	90,5
15 o més	25,2	100,0	9,5	100,0
Total	100,0		100,0	-

Gràfic 4.0 L'antiguitat del parc de vehicles i dels vehicles implicats en accidents amb víctimes

La meitat dels vehicles implicats en accidents de trànsit amb víctimes tenen menys de 5 anys, encara que els vehicles d'aquesta franja d'antiguitat no arriben al 30% del parc total de vehicles.

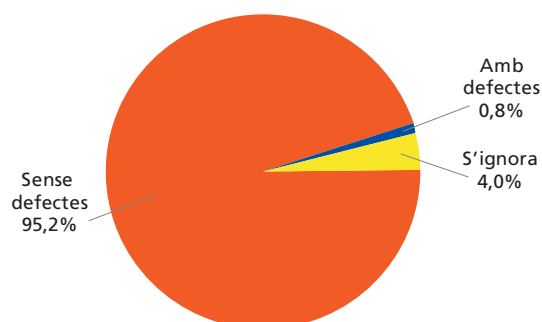
Les dades mostren que a una antiguitat menor (vehicles més nous) correspon un major nombre de casos implicats en accidents. L'explicació pot residir en el fet que el nombre de quilòmetres/any és major en els vehicles nous. Contràriament, es pot estimar que els vehicles antics (més de 15 anys) circulen notablement menys i, per tant, el risc de veure's implicats en accidents és menor.

La franja de vehicles d'entre 6 i 14 anys d'antiguitat tenen el mateix pes en el parc de vehicles que en el nombre de vehicles implicats en accidents.

Taula 4.3 Estat dels vehicles

Estat del vehicle	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Aparentment sense defectes	29.412	5.771	35.183	95,7	92,8	95,2
Pneumàtics molt gastats	38	77	115	0,1	1,2	0,3
Punxada o rebentada	7	30	37	0,0	0,5	0,1
Pèrdua de roda	3	5	8	0,0	0,1	0,0
Llums del davant deficients	4	2	6	0,0	0,0	0,0
Llums del darrere deficients	0	5	5	0,0	0,1	0,0
Frens deficients	11	3	14	0,0	0,0	0,0
Direcció trencada o defectuosa	12	9	21	0,0	0,1	0,1
Sobrecarregat	1	8	9	0,0	0,1	0,0
Amb la càrrega mal distribuïda	0	8	8	0,0	0,1	0,0
Altres defectes	45	82	127	0,2	1,3	0,3
S'ignora	1.205	226	1.431	4,0	3,7	4,0
Total	30.738	6.226	36.964	100,0	100,0	100,0

Gràfic 4.1 Estat dels vehicles implicats

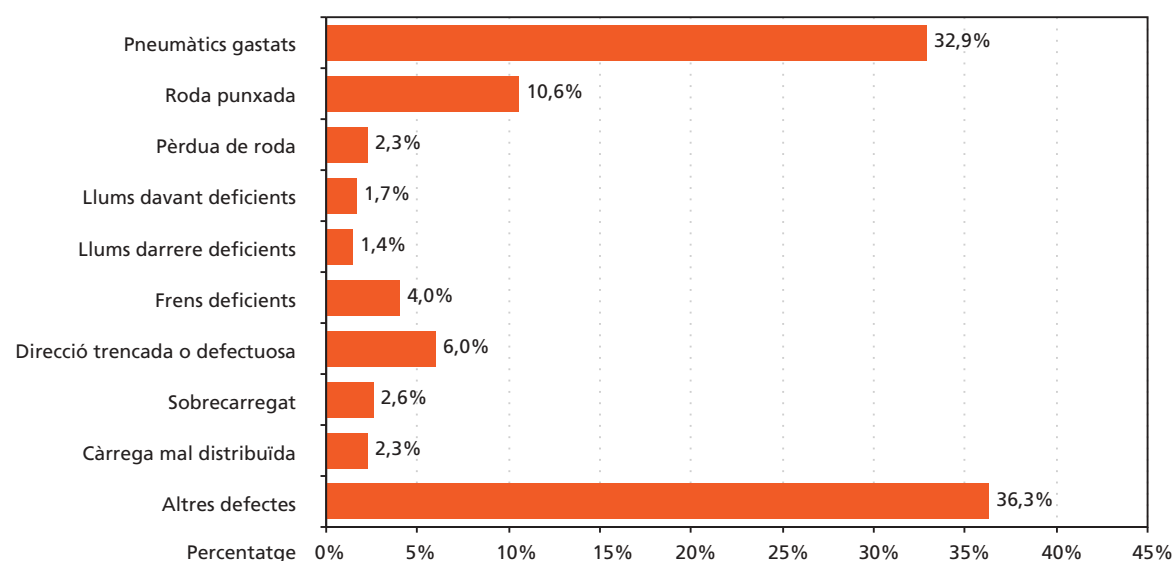

Per tal de facilitar la lectura de les dades, s'han exclòs del gràfic següent els casos corresponents a "s'ignora" i a "aparentment sense defectes". D'aquesta manera, el nombre total de casos considerats al gràfic és de 352, on l'existència d'algun defecte o mal funcionament era probable o clarament visible.

Cal remarcar que els vehicles que presenten defectes constitueixen una part mínima (0,8%) dels vehicles implicats en accidents amb víctimes.

Gràfic 4.2 Defectes detectats als vehicles implicats

Els pneumàtics gastats (38,6% l'any 2003) s'ha reduït fins al 32,9% el 2004, però continua sent el defecte observat que apareix especificat en més casos d'accidents amb víctimes. En més del 36% dels casos no s'especifica el defecte observat.

En aquest capítol s'han considerat els morts a 24 hores de l'accident.

Taula 5.0 Les víctimes segons la seva condició per comarca

Comarca	Zona urbana			Zona interurbana		
	Conductor/a	Passatger/a	Vianant	Conductor/a	Passatger/a	Vianant
Alt Camp	61	16	11	59	31	0
Alt Empordà	66	39	22	147	75	7
Alt Penedès	50	11	20	99	61	4
Alt Urgell	6	2	2	62	50	2
Alta Ribagorça	0	0	2	11	11	0
Anoia	35	7	13	103	48	0
Bages	256	91	84	190	132	10
Baix Camp	172	53	63	149	86	2
Baix Ebre	109	35	16	148	82	2
Baix Empordà	81	22	18	113	62	9
Baix Llobregat	711	277	263	270	140	6
Baix Penedès	85	32	22	94	73	5
Barcelonès	9.010	3.347	1.991	84	36	2
Berguedà	27	7	14	50	32	4
Cerdanya	6	11	1	41	21	0
Conca de Barberà	6	2	1	55	35	1
Garraf	324	83	54	68	30	2
Garrigues	2	0	1	47	24	0
Garrotxa	101	26	16	67	34	9
Gironès	292	91	58	106	49	6
Maresme	568	137	121	175	112	11
Montsià	21	7	4	71	54	2
Noguera	9	5	4	80	61	1
Osona	90	29	45	101	75	4
Pallars Jussà	2	2	2	10	8	0
Pallars Sobirà	1	0	0	12	11	0
Pla de l'Estany	60	12	4	41	22	1
Pla d'Urgell	17	6	2	37	24	3
Priorat	1	1	0	16	3	0
Ribera d'Ebre	5	0	4	27	10	0
Ripollès	2	5	3	27	17	0
Segarra	1	1	0	33	23	0
Segrià	349	164	111	134	93	6
Selva	187	42	46	180	87	7
Solsonès	1	1	0	24	15	0
Tarragonès	225	64	84	162	122	7
Terra Alta	4	1	1	15	11	0
Urgell	35	13	9	46	23	0
Val d'Aran	0	0	1	23	29	1
Vallès Occidental	340	105	107	307	159	3
Vallès Oriental	423	160	109	217	118	3
Total	13.741	4.907	3.329	3.701	2.189	120

Taula 5.1 Morts segons sexe i edat. Zona urbana

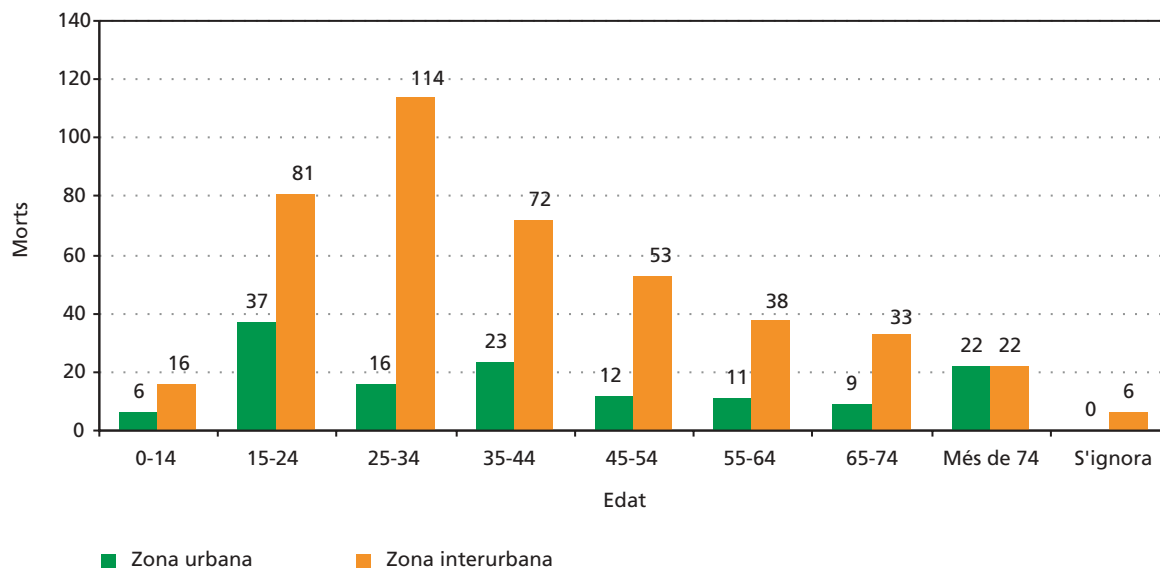
Sexe	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Dona	0	3	4	7	2	5	2	8	0	31
Home	6	34	12	16	10	6	7	14	0	105
Total	6	37	16	23	12	11	9	22	0	136

Taula 5.2 Morts segons sexe i edat. Zona interurbana

Sexe	Edat									Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys	S'ignora	
Dona	9	20	17	11	14	7	8	7	0	93
Home	7	61	97	61	39	31	25	15	6	342
Total	16	81	114	72	53	38	33	22	6	435

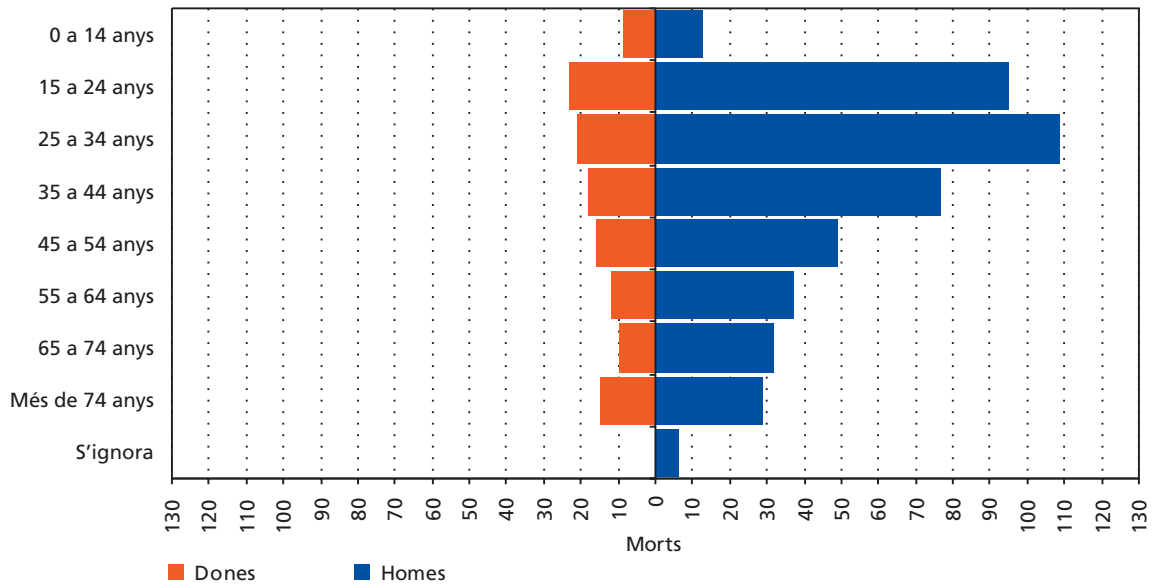
El percentatge de dones víctimes mortals s'ha reduït lleugerament respecte a l'any 2003, tant en zona urbana com interurbana. En zona urbana ha passat del 23,4% al 22,8% i en carretera se situa en un 21,4% enfront del 22% de l'any anterior.

Gràfic 5.0 Morts segons edat en zona urbana i interurbana

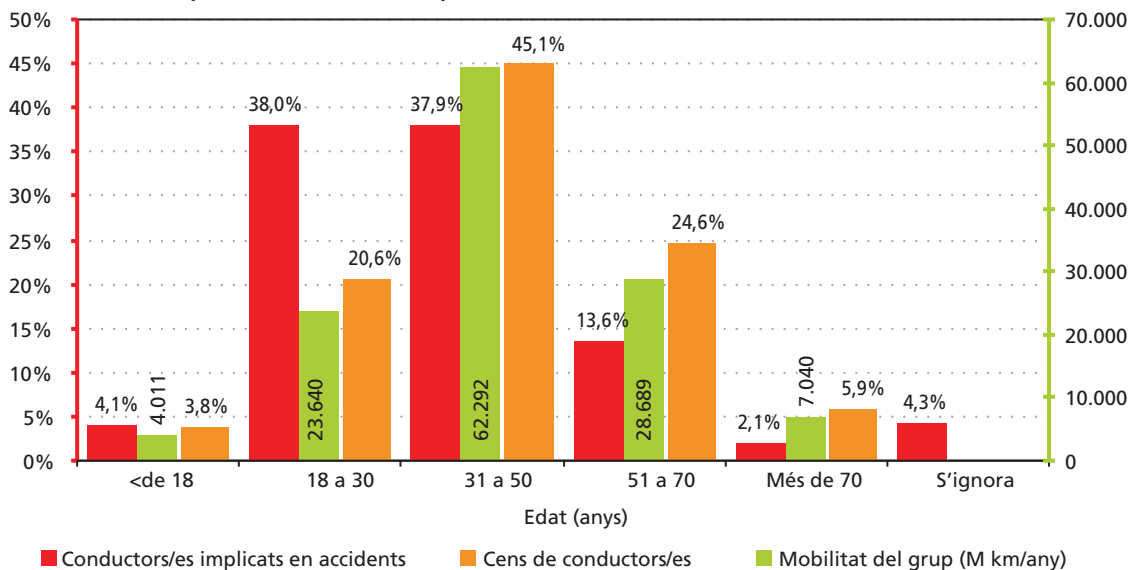
A continuació es mostra una piràmide d'edats de les víctimes mortals d'accidents de trànsit.

Gràfic 5.1 Edat i sexe de víctimes mortals

Els conductors d'edats compreses entre 15 i 24 es veuen implicats en accidents en una proporció el doble del seu pes dins el cens total. En el grup entre 25 i 34 anys la implicació és similar a la proporció que representen del total del cens. En el grup a partir de 65 anys és on la correspondència entre aquests dos factors és més positiu: la implicació en accidents és molt baixa respecte a la seva presència en el cens de conductors/es.

Gràfic 5.2 Distribució dels/de les conductors/ores implicats i del cens de conductors/es i risc de veure's implicat en un accident, per edat

El grup de conductors/es de 18 a 30 anys destaca sobre la resta per la relació entre els tres paràmetres reflectits. En aquest grup, el nombre de conductors/es implicats respecte al total és superior al seu pes en el cens i al total de quilòmetres recorreguts l'any.

Taula 5.3 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona urbana

Mitjà de locomoció	Edat								S'ignora	Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys		
Vehicles de 2 rodes	1	25	10	6	8	3	3	0	0	56
Vehicles lleugers	1	10	5	12	3	2	0	4	0	37
Vehicles pesants	0	0	0	1	0	1	0	0	0	2
Vianants	4	2	1	4	1	5	6	18	0	41
Total	6	37	16	23	12	11	9	22	0	136

Taula 5.4 Morts segons edat i mitjà de locomoció. Zona interurbana

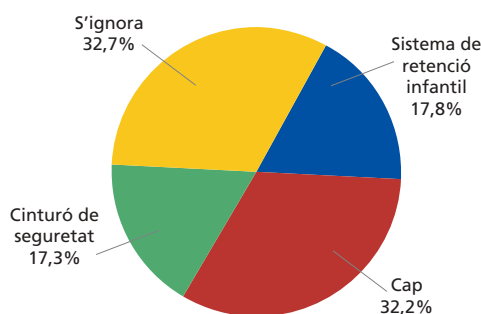
Mitjà de locomoció	Edat								S'ignora	Total
	De 0 a 14 anys	De 15 a 24 anys	De 25 a 34 anys	De 35 a 44 anys	De 45 a 54 anys	De 55 a 64 anys	De 65 a 74 anys	Més de 74 anys		
Vehicles de 2 rodes	1	10	27	10	9	3	1	2	1	64
Vehicles lleugers	15	62	75	49	37	27	27	15	3	310
Vehicles pesants	0	1	8	7	3	5	0	1	0	25
Altres vehicles	0	1	2	2	2	0	0	1	0	8
Vianants	0	7	2	4	2	3	5	3	2	28
Total	16	81	114	72	53	38	33	22	6	435

Taula 5.5 Accessoris de seguretat de les víctimes

Mitjà de locomoció	Accessoris de seguretat	Zona			Total	%		
		urbana	interurbana	Total		ZU	ZI	Total
Vehicles de 2 rodes	Cinturó	7	10	17	0,1	0,9	0,2	
	Casc	8.276	923	9.199	79,2	87,2	79,9	
	Cap	409	89	498	3,9	8,5	4,3	
	S'ignora	1.761	36	1.797	16,8	3,4	15,6	
	Total		10.453	1.058	11.511	100,0	100,0	100,0
Vehicles lleugers	Cinturó	4.203	3.042	7.245	56,0	70,9	61,4	
	Sistema retenció infantil	11	54	65	0,1	1,3	0,6	
	Cap	1.057	817	1.874	14,1	19,0	15,9	
	S'ignora	2.235	378	2.613	29,8	8,8	22,1	
	Total		7.506	4.291	11.797	100,0	100,0	100,0
Total		17.959	5.349	23.308	-	-	-	

Les noves normes de trànsit (vigents des de gener del 2004) obliguen que els menors de 3 anys estiguin assegurats mitjançant un sistema de retenció infantil. Durant l'any 2004, almenys el 18% de les víctimes d'accident menors de 3 anys portava aquest tipus de subjecció.

Gràfic 5.3 Utilització d'accessoris de seguretat en víctimes d'accidents de 0 a 3 anys

Taula 5.6 Localització de les lesions

Localització lesions		Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Cap (part del cos)		2.315	847	3.162	10,5	14,1	11,3
Cara		699	292	991	3,2	4,9	3,5
Coll		1.417	813	2.230	6,4	13,5	8,0
Pit		510	663	1.173	2,3	11,0	4,2
Esquena		3.046	333	3.379	13,9	5,6	12,1
Panxa		304	91	395	1,4	1,5	1,4
Braç		2.866	608	3.474	13,0	10,1	12,4
Cama		6.174	731	6.905	28,1	12,2	24,7
Tot el cos		985	958	1.943	4,5	15,9	6,9
S'ignora		3.661	674	4.335	16,7	11,2	15,5
Total		21.977	6.010	27.987	100,0	100,0	100,0

Taula 5.7 Edat de les víctimes

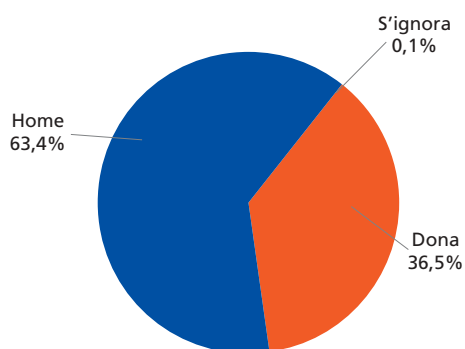
Edat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
De 0 a 1 anys	56	23	79	0,3	0,4	0,3
De 2 a 5 anys	223	42	265	1,0	0,7	0,9
De 6 a 9 anys	253	51	304	1,1	0,9	1,1
De 10 a 14 anys	430	95	525	2,0	1,6	1,9
De 15 a 17 anys	1.552	252	1.804	7,1	4,2	6,4
De 18 a 20 anys	2.289	455	2.744	10,4	7,6	9,8
De 21 a 24 anys	2.779	682	3.461	12,6	11,3	12,4
De 25 a 29 anys	3.276	811	4.087	14,9	13,5	14,6
De 30 a 34 anys	2.572	636	3.208	11,7	10,6	11,5
De 35 a 39 anys	1.776	531	2.307	8,1	8,8	8,2
De 40 a 44 anys	1.309	412	1.721	6,0	6,9	6,2
De 45 a 49 anys	1.004	342	1.346	4,6	5,7	4,8
De 50 a 54 anys	868	284	1.152	3,9	4,7	4,1
De 55 a 59 anys	688	252	940	3,1	4,2	3,4
De 60 a 64 anys	547	189	736	2,5	3,1	2,6
De 65 a 69 anys	388	163	551	1,8	2,7	2,0
De 70 a 74 anys	407	136	543	1,8	2,3	1,9
Més de 74 anys	807	195	1.002	3,7	3,2	3,6
S'ignora	753	459	1.212	3,4	7,6	4,3
Total	21.977	6.010	27.987	100,0	100,0	100,0

Taula 5.8 Sexe de les víctimes

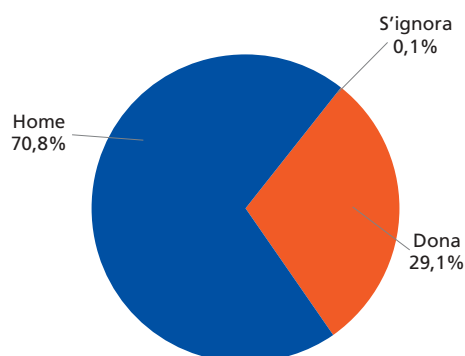
Sexe	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Home	13.942	4.256	18.198	63,4	70,8	65,0
Dona	8.023	1.749	9.772	36,5	29,1	34,9
S'ignora	12	5	17	0,1	0,1	0,1
Total	21.977	6.010	27.987	100,0	100,0	100,0

Sexe de les víctimes d'accidents segons la seva condició en zona urbana i interurbana

Gràfic 5.4 Zona urbana

Gràfic 5.5 Zona interurbana

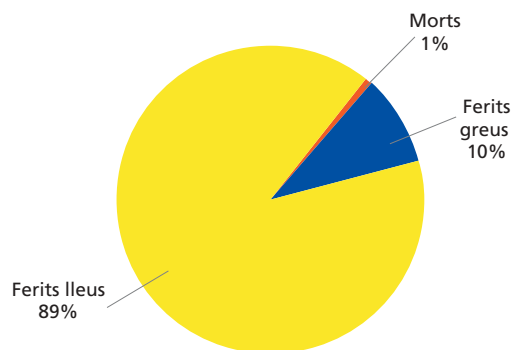
Taula 5.9 Lesivitat de les víctimes

Lesivitat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Morts	136	435	571	0,6	7,2	2,1
Ferits greus	2.079	1.821	3.900	9,5	30,3	13,9
Ferits lleus	19.762	3.754	23.516	89,9	62,5	84,0
Total	21.977	6.010	27.987	100,0	100,0	100,0

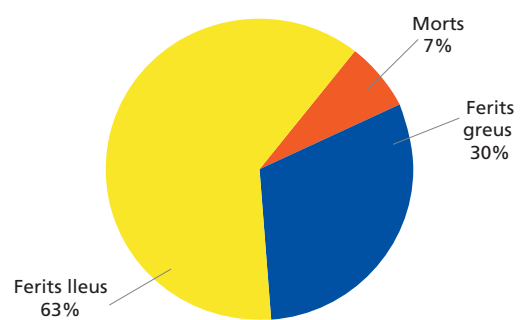
L'augment del nombre de víctimes en zona urbana respecte l'any 2003 es refereix als ferits greus, que passen de 1.658 a 2.079. Les xifres en zona interurbana es redueixen en termes absoluts, mentre que els percentatges entre grups es mantenen pràcticament iguals. Al gràfic es mostra el pes dels morts i ferits greus, que sumen el 37,5% en zona interurbana enfront del 10,1% en zona urbana.

Lesivitat de les víctimes segons àmbit de l'accident

Gràfic 5.6 Zona urbana

Gràfic 5.7 Zona interurbana

Taula 5.10 Lesivitat per comarca. Zona urbana

Comarca	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Alt Camp	2	8	78	88
Alt Empordà	1	21	105	127
Alt Penedès	0	21	60	81
Alt Urgell	0	4	6	10
Alta Ribagorça	0	1	1	2
Anoia	1	19	35	55
Bages	2	75	354	431
Baix Camp	2	32	254	288
Baix Ebre	3	28	129	160
Baix Empordà	1	22	98	121
Baix Llobregat	13	175	1.063	1.251
Baix Penedès	4	17	118	139
Barcelonès	56	699	13.593	14.348
Berguedà	0	8	40	48
Cerdanya	0	10	8	18
Conca de Barberà	0	6	3	9
Garraf	3	87	371	461
Garrigues	0	2	1	3
Garrotxa	1	16	126	143
Gironès	4	17	420	441
Maresme	5	150	671	826
Montsià	2	11	19	32
Noguera	1	3	14	18
Osona	6	44	114	164
Pallars Jussà	0	4	2	6
Pallars Sobirà	0	1	0	1
Pla de l'Estany	2	10	64	76
Pla d'Urgell	1	5	19	25
Priorat	0	2	0	2
Ribera d'Ebre	0	2	7	9
Ripollès	1	4	5	10
Segarra	0	0	2	2
Segrià	4	103	517	624
Selva	0	60	215	275
Solsonès	1	1	0	2
Tarragonès	5	58	310	373
Terra Alta	0	2	4	6
Urgell	1	4	52	57
Val d'Aran	0	0	1	1
Vallès Occidental	7	212	333	552
Vallès Oriental	7	135	550	692
Total	136	2.079	19.762	21.977

Taula 5.11 Lesivitat per comarca. Zona interurbana

Comarca	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Alt Camp	9	30	51	90
Alt Empordà	15	83	131	229
Alt Penedès	18	65	81	164
Alt Urgell	7	35	72	114
Alta Ribagorça	0	5	17	22
Anoia	13	31	107	151
Bages	16	79	237	332
Baix Camp	21	90	126	237
Baix Ebre	23	73	136	232
Baix Empordà	10	72	102	184
Baix Llobregat	26	123	267	416
Baix Penedès	13	62	97	172
Barcelonès	2	37	83	122
Berguedà	7	19	60	86
Cerdanya	6	26	30	62
Conca de Barberà	7	36	48	91
Garraf	6	38	56	100
Garrigues	12	20	39	71
Garrotxa	1	21	88	110
Gironès	24	48	89	161
Maresme	10	85	203	298
Montsià	13	41	73	127
Noguera	9	35	98	142
Osona	18	56	106	180
Pallars Jussà	0	3	15	18
Pallars Sobirà	0	7	16	23
Pla de l'Estany	6	19	39	64
Pla d'Urgell	8	13	43	64
Priorat	5	6	8	19
Ribera d'Ebre	5	7	25	37
Ripollès	5	20	19	44
Segarra	7	14	35	56
Segrià	24	73	136	233
Selva	14	73	187	274
Solsonès	2	11	26	39
Tarragonès	10	54	227	291
Terra Alta	0	8	18	26
Urgell	6	21	42	69
Val d'Aran	0	20	33	53
Vallès Occidental	26	140	303	469
Vallès Oriental	31	122	185	338
Total	435	1.821	3.754	6.010

El 47,5% de les víctimes d'accidents de trànsit en ciutat són resultat d'accidents de vehicles de 2 rodes, mentre que aquest tipus de vehicle causa el 17,6% de les víctimes en carretera.

Taula 5.12 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona urbana

Mitjans de locomoció	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Vianants	3.329	41	578	2.710	3.329
Vehicles de 2 rodes	10.268	56	1.058	9.339	10.453
Vehicles lleugers	18.981	37	396	7.073	7.506
Vehicles pesants	1.273	2	30	535	567
Altres vehicles	203	0	17	103	120
Desconegut	13	0	0	2	2
Total	34.067	136	2.079	19.762	21.977

En canvi, els vehicles lleugers són els causants d'un 71,4% de les víctimes a les carreteres.

Taula 5.13 Lesivitat per mitjà de locomoció. Zona interurbana

Mitjans de locomoció	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Vianants	120	28	47	45	120
Vehicles de 2 rodes	981	64	485	509	1.058
Vehicles lleugers	4.312	310	1.139	2.842	4.291
Vehicles pesants	835	25	114	299	438
Altres vehicles	88	8	33	56	97
Desconegut		0	3	3	6
Total	6.336	435	1.821	3.754	6.010

Taula 5.14 Lesivitat en accidents amb autobusos/autocars implicats

Zona	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	531	4	39	769	812
Zona interurbana	25	4	12	83	99
Total	556	8	51	852	911

Taula 5.15 Lesivitat en accidents amb transports de mercaderies perilloses

Zona	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	7	0	1	7	8
Zona interurbana	13	3	6	11	20
Total	20	3	7	18	28

Taula 5.16 Lesivitat en accidents amb transport escolar

Zona	Nombre d'implicats	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total víctimes
Zona urbana	3	0	0	8	8
Zona interurbana	2	2	0	14	16
Total	5	2	0	22	24

El tipus de sinistre més freqüent, tant en zona urbana com interurbana, és el fronto-lateral. Aquest tipus, que es dona generalment en interseccions, és el més freqüent, amb un 28,9% dels accidents amb víctimes.

Taula 5.17 Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana

Tipus d'accident	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Col·lisions 	60	1.187	14.486	15.733
Atropellaments 	41	584	2.977	3.602
Bolcades 	2	40	205	247
Sortides de calçada 	24	167	515	706
Altres	9	101	1.579	1.689
Total	136	2.079	19.762	21.977

Taula 5.18 Lesivitat per tipus d'accident. Zona urbana (desagregat)

Tipus d'accident		Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Col·lisió de vehicles en marxa	frontal	4	101	570	675
	frontolateral	32	644	6.616	7.292
	lateral	8	195	2.447	2.650
	per darrere	4	135	3.302	3.441
	múltiple o en cua	3	20	942	965
Col·lisió vehicle contra obstacle en calçada	vehicle estacionat o avariats	1	20	90	111
	tanca de defensa	1	5	23	29
	un altre objecte material	7	67	496	570
Atropellament	vianant que sostenia una bicicleta	1	4	23	28
	vianant que reparava el vehicle	0	2	1	3
	vianant aïllat o en grup	40	578	2.942	3.560
	conductor/a d'animals	0	0	0	0
	animal conduït o ramat	0	0	0	0
	animal solt	0	0	11	11
Bolcada a la calçada		2	40	205	247

(continuació taula 5.18)

Tipus d'accident		Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Sortida calçada esquerra amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	4	20	63	87
	xoc contra mur o edifici	2	17	42	61
	xoc contra cuneta o vorada	1	11	22	34
	un altre tipus de xoc	3	11	25	39
Sortida calçada esquerra sense col·lisió	estimbada	0	9	31	40
	bolcada	1	10	50	61
	en pla	0	4	15	19
	altres	1	6	13	20
Sortida calçada dreta amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	5	25	85	115
	xoc contra mur o edifici	6	17	37	60
	xoc contra cuneta o vorada	0	13	26	39
	un altre tipus de xoc	0	4	30	34
Sortida calçada dreta sense col·lisió	estimbada	1	4	5	10
	bolcada	0	10	44	54
	en pla	0	3	12	15
	altres	0	3	15	18
Altres		9	101	1.579	1.689
Total		136	2.079	19.762	21.977

Les col·lisions en carretera són el tipus d'accident més greu i generen gairebé 2 víctimes per accident. Col·lisions i sortides de la calçada són els tipus d'accident que més morts produeixen (92,2% del total de morts en zona interurbana), si bé els atropellaments són els que generen una major lesivitat: 1 de cada 5 atropellaments en zona interurbana provoca 1 víctima mortal.

Taula 5.19 Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana

Tipus d'accident	Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Col·lisions	257	1.108	2.389	3.754
Atropellaments	25	48	68	141
Bolcades	9	32	65	106
Sortides de calçada	144	569	1.119	1.832
Altres	0	64	113	177
Total	435	1.821	3.754	6.010

Taula 5.20 Lesivitat per tipus d'accident. Zona interurbana (desagregat)

Tipus d'accident		Morts	Ferits greus	Ferits lleus	Total
Col·lisió de vehicles en marxa	frontal	89	276	357	722
	frontolateral	71	350	651	1.072
	lateral	31	201	438	670
	per darrere	24	128	477	629
	múltiple o en cua	26	82	331	439
Col·lisió vehicle contra obstacle en calçada	vehicle estacionat o avariat	2	3	19	24
	tanca de defensa	6	47	79	132
	barrera de pas a nivell	1	0	0	1
	altre objecte material	7	21	37	65
Atropellament	vianant que sostenia una bicicleta	0	3	2	5
	vianant que reparava el vehicle	1	3	1	5
	vianant aïllat o en grup	23	38	44	105
	conductor/a d'animals	0	0	1	1
	animal solt	1	4	20	25
Bolcada a la calçada		9	32	65	106
Sortida calçada esquerra amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	10	22	55	87
	xoc contra mur o edifici	13	22	26	61
	xoc contra cuneta o vorada	8	32	76	116
	un altre tipus de xoc	8	50	122	180
Sortida calçada esquerra sense col·lisió	estimbada	10	48	85	143
	bolcada	12	94	199	305
	en pla	0	4	8	12
	altres	3	4	13	20
Sortida calçada dreta amb col·lisió	xoc contra arbre o pal	20	36	78	134
	xoc contra mur o edifici	14	26	40	80
	xoc contra cuneta o vorada	10	57	101	168
	un altre tipus de xoc	23	84	108	215
Sortida calçada dreta sense col·lisió	estimbada	2	21	16	39
	bolcada	9	57	163	229
	en pla	0	4	15	19
	altres	2	8	14	24
Altres		0	64	113	177
Total		435	1.821	3.754	6.010

Conductor/a

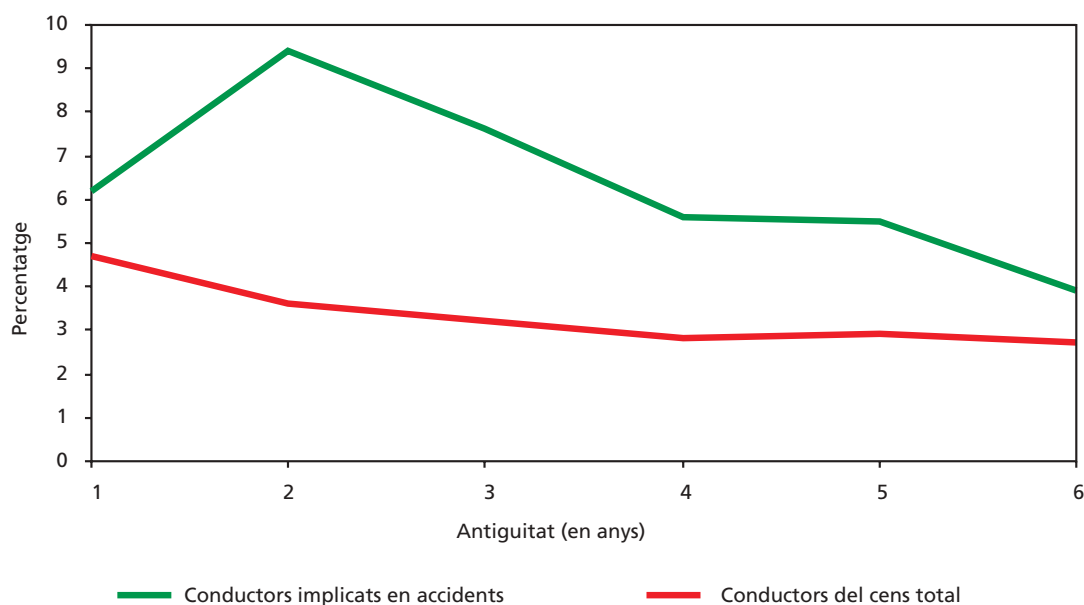
Taula 5.21 Anys de permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores i risc

Anys de permís de conducció	Total conductors del cens (%)	Conductors implicats en accidents (%)
1	4,7	6,2
2	3,6	9,4
3	3,2	7,6
4	2,8	5,6
5	2,9	5,5
6	2,7	3,9
7 o més	80,1	61,8
Total	100,0	100,0

* Les dades disponibles són agrupades a partir de 7 anys.

Un 6,2% dels conductors implicats en accidents amb víctimes fa menys d'un any que tenen el permís de conducció, tot i que aquesta franja representa el 4,7 % del cens total de conductors.

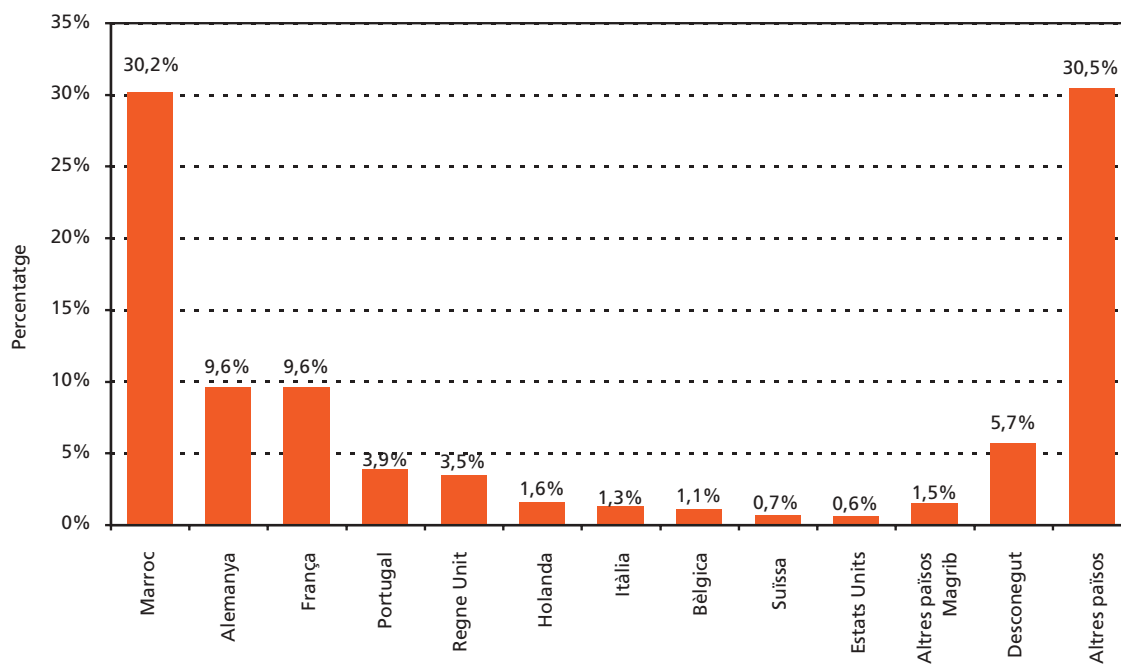
Gràfic 5.8 Antiguitat del permís de conducció de conductors/ores implicats/ades en accidents de trànsit i del cens total de conductors/ores

Taula 5.22 Nacionalitat del/de la conductor/a

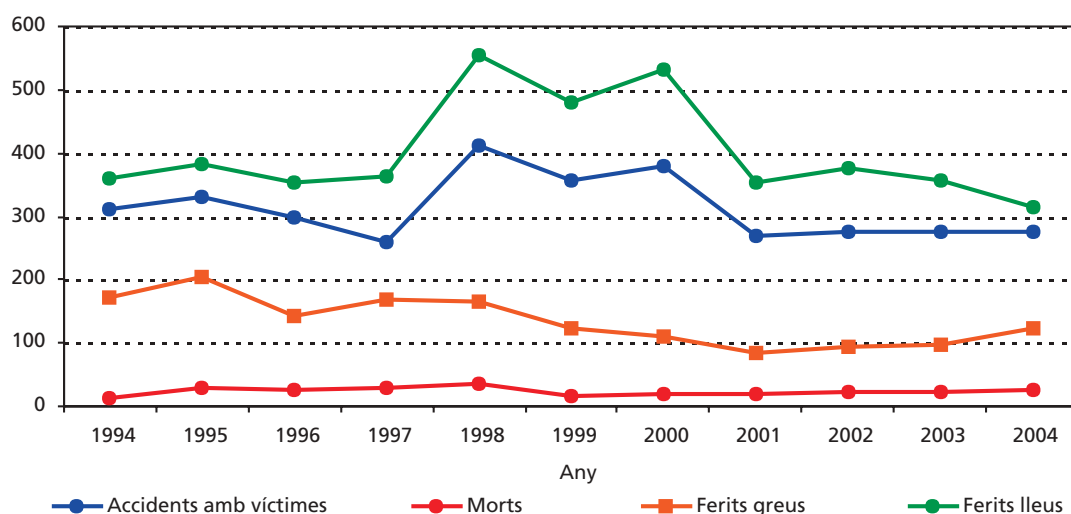
País d'origen	Zona Zona urbana	Zona Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Espanya	28.850	5.664	34.514	97,0	91,2	96,0
Portugal	30	27	57	0,1	0,4	0,2
França	48	91	139	0,2	1,5	0,4
Marroc	338	98	436	1,2	1,6	1,2
Alemanya	111	28	139	0,4	0,5	0,4
Gran Bretanya	19	32	51	0,1	0,5	0,1
Itàlia	10	9	19	0,0	0,1	0,1
Suïssa	4	6	10	0,0	0,1	0,0
Bèlgica	11	5	16	0,0	0,1	0,0
Països Baixos (Holanda)	9	14	23	0,0	0,2	0,1
Estats Units	8	1	9	0,0	0,0	0,0
Altres països del Magrib	15	7	22	0,1	0,1	0,1
Altres països	251	189	440	0,8	3,0	1,2
Desconegut	41	42	83	0,1	0,7	0,2
Total	29.745	6.213	35.958	100,0	100,0	100,0

Gràfic 5.9 País d'origen dels/de les conductors/ores estrangers/eres

NOTA: Són considerats els conductors estrangers amb vehicle matriculat fora de l'Estat.

Gràfic 5.10 Accidents i lesivitat conductors/ores estrangers/eres a l'estiu. 1994-2004

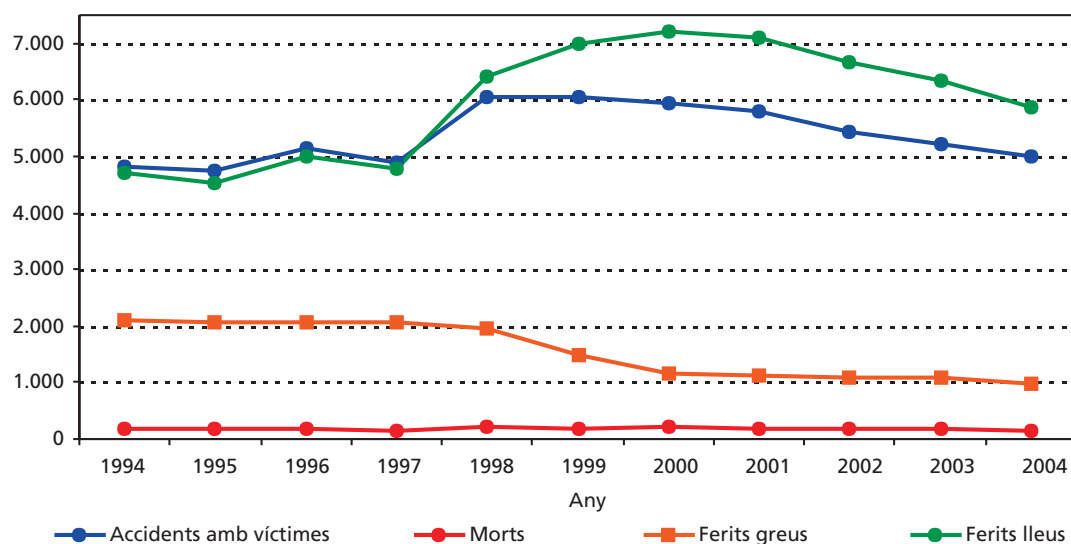

NOTA: Són considerats els conductors estrangers amb vehicle matriculat fora de l'Estat.
Estiu: mesos de juny, juliol i agost.

Exceptuant el període 1998-2000, el nombre d'accidents amb víctimes, morts i ferits lleus amb conductors estrangers involucrats no ha variat en els últims 10 anys, mentre que el nombre de ferits greus s'ha reduït fins a un 44%.

Pel que fa als conductors espanyols durant l'estiu, el nombre de morts i ferits greus ha mantingut una tendència decreixent en tot el període fins a situar-se, respecte al 1994, en un 53%, un 35% inferior a les xifres d'inici del període. El nombre d'accidents amb víctimes i ferits lleus mostra una tendència descendent, si bé es troba per sobre de les xifres d'inici del període, després d'una pujada sensible l'any 1998.

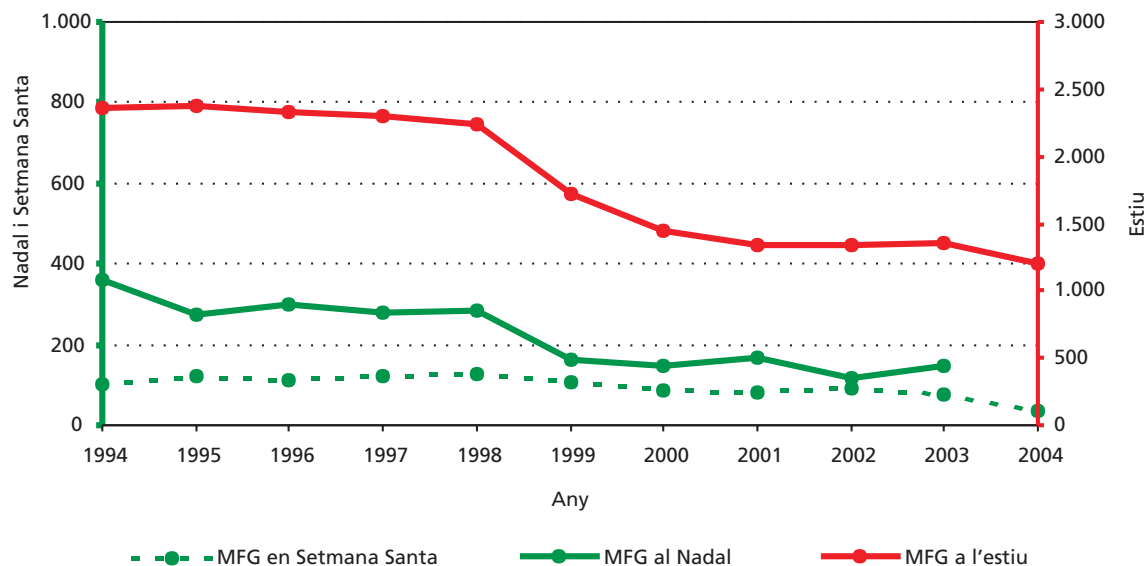
Gràfic 5.11 Accidents i lesivitat conductors/ores de l'Estat espanyol a l'estiu. 1994-2004

NOTA: Estiu: mesos de juny, juliol i agost.

Després d'un període d'estabilitat, el nombre de víctimes a l'estiu i per Setmana Santa s'ha reduït sensiblement durant el 2004. Per Nadal, tot i augmentar respecte a l'any 2003, es manté en nivells similars als dels últims anys.

Gràfic 5.12 Morts i ferits greus (MFG) en períodes de vacances

NOTA: Setmana Santa: de Dijous Sant a Dilluns de Pasqua.
 Estiu: mesos de juny, juliol i agost.
 Nadal 2003: del 24/12/2003 al 6/1/2004.

Taula 5.23 Acció del/de la conductor/a implicat/ada

Acció del/de la conductor/a	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Seguia la ruta	11.104	4.202	15.306	37,3	67,6	42,6
Avançava per la dreta	380	41	421	1,3	0,7	1,2
Avançava per l'esquerra	527	287	814	1,8	4,6	2,3
Girava o sortia cap a una altra via o accés per la dreta	1.342	122	1.464	4,5	2,0	4,1
Girava o sortia cap a una altra via o accés per l'esquerra	1.952	245	2.197	6,6	3,9	6,1
Girava en U	149	23	172	0,5	0,4	0,5
S'incorporava a la via des d'una altra via o accés	660	256	916	2,2	4,1	2,5
Travessava la intersecció	7.533	172	7.705	25,3	2,8	21,4
Estacionava o sortia de l'estacionament	537	8	545	1,8	0,1	1,5
Circulava marxa enrere	348	4	352	1,2	0,1	1,0
Maniobra sobtada per esquivar obstacle o vehicle	294	194	488	1,0	3,1	1,3
Maniobra sobtada per esquivar vianant aïllat o en grup	36	12	48	0,1	0,2	0,1
Ha reduït bruscament la velocitat	384	64	448	1,3	1,0	1,2
Estava retingut/uda a causa de la circulació	1.047	135	1.182	3,5	2,2	3,3
Estava aturat/ada o estacionat/ada	1.784	75	1.859	6,0	1,2	5,2
Ha fugit	154	26	180	0,5	0,4	0,5
Una altra acció	1.514	347	1.861	5,1	5,6	5,2
Total	29.745	6.213	35.958	100,0	100,0	100,0

Taula 5.24 Presumpta infracció de velocitat

Infracció de velocitat	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Velocitat inadequada per condicions existents	1.624	1.256	2.880	5,5	20,2	8,0
Superar la velocitat establerta	181	184	365	0,6	3,0	1,0
Marxa lenta que dificulta la circulació	5	19	24	0,0	0,3	0,1
Cap	7.513	3.277	10.790	25,3	52,7	30,0
S'ignora	20.422	1.477	21.899	68,6	23,8	60,9
Total	29.745	6.213	35.958	100,0	100,0	100,0

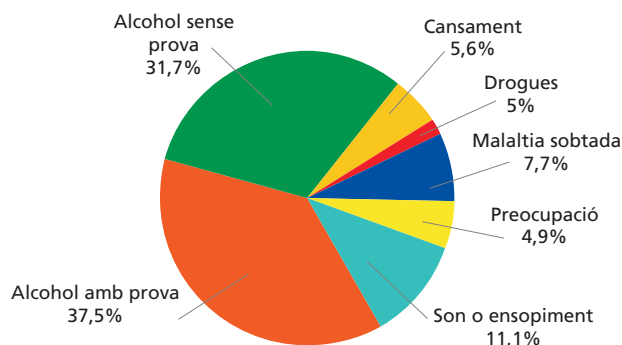
La velocitat inadequada és, de manera notable, la presumpta infracció més freqüent tant en zona urbana com interurbana.

Taula 5.25 Condicions psicofísiques dels/de les conductors/ores implicats/ades en accidents

Condicions	Conductors/ores	%
Alcohol amb prova d'alcoholèmia	467	1,3
Alcohol sense prova d'alcoholèmia	395	1,1
Cansament	70	0,2
Drogues	19	0,1
Malaltia sobtada	96	0,3
Preocupació	60	0,2
Son o ensopiment	138	0,4
S'ignora	1.069	2,9
Aparentment normal	33.644	93,5
Total	35.958	100,0

Del gràfic següent, per facilitar la lectura de les dades, s'ha exclòs el nombre de casos corresponents a "s'ignora" (2,9%) i "aparentment normal" (93,5%). Així, la distribució següent fa referència a 1.245 casos (3,6%) en què era palesa alguna alteració de les condicions psicofísiques del/de la conductor/a i on es coneixia quina podia ser aquesta alteració.

Gràfic 5.13 Condicions psicofísiques dels/de les conductors/ores dels quals es disposa informació implicats/ades en accidents amb víctimes i amb alteracions paleses

Taula 5.26 Resultats de les proves toxicològiques realitzades a conductors morts en accidents de trànsit

Proves/Resultat	1999	%	2000	%	2001	%	2002	%	2003	%	2004	%
POSITIUS	96	42,7	115	42,0	118	47,2	93	38,4	109	38,7	106	44,2
Alcohol etílic	76	33,8	93	33,9	84	33,6	74	30,6	75	26,6	69	28,8
Alcohol+psicofàrmacs	4	1,8	4	1,5	3	1,2	1	0,4	4	1,4	2	0,8
Acohol+drogues	8	3,6	13	4,7	15	6,0	8	3,3	9	3,2	17	7,1
Alcohol+drogues+psicofàrmacs	0	0,0	2	0,7	1	0,4	1	0,4	1	0,4	1	0,4
Psicofàrmacs	3	1,3	0	0,0	9	3,6	5	2,1	6	2,1	6	2,5
Drogues	2	0,9	1	0,4	4	1,6	2	0,8	13	4,6	9	3,8
Drogues + psicofàrmacs	3	1,3	2	0,7	2	0,8	2	0,8	1	0,4	2	0,8
NEGATIUS	129	57,3	159	58,0	132	52,8	149	61,6	173	61,3	134	55,8
TOTAL	225	100,0	274	100,0	250	100,0	242	100,0	282	100,0	240	100,0

Font: Institut de Toxicologia i Ciències Forenses. Departament de Barcelona

Vianants

Taula 5.27 Acció del vianant involucrat en un accident de trànsit

Acció del vianant	Zona		Total	% ZU	% ZI	% Total
	Zona urbana	Zona interurbana				
Travessava la intersecció	1.349	18	1.367	40,5	15,0	39,6
Travessava la calçada fora de la intersecció	1.115	43	1.158	33,5	35,8	33,6
Era a la vorera d'emergència, a la seva dreta	11	8	19	0,3	6,7	0,6
Era a la vorera d'emergència, a la seva esquerra	12	3	15	0,4	2,5	0,4
Era a la calçada per la seva dreta	130	8	138	3,9	6,7	4,0
Era a la calçada per la seva esquerra	80	5	85	2,4	4,1	2,5
Treballava a la calçada	15	9	24	0,5	7,5	0,7
Reparava el vehicle	5	2	7	0,1	1,7	0,2
Pujava en un vehicle o en baixava	22	3	25	0,7	2,5	0,7
Era a la vorera o en un refugi	209	2	211	6,3	1,7	6,1
Una altra acció	381	19	400	11,4	15,8	11,6
Total	3.329	120	3.449	100,0	100,0	100,0

Taula 5.28 Presumpta infracció del vianant involucrat en un accident de trànsit

Infracció	Zona		Total	% ZU	% ZI	% Total
	Zona urbana	Zona interurbana				
No respectar el senyal de pas	296	1	297	8,9	0,8	8,6
No utilitzar el pas de vianants	620	7	627	18,6	5,8	18,2
No respectar el senyal de l'agent	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Irrompre a la via o travessar-la antireglamentàriament	353	49	402	10,6	40,8	11,7
Ser a la calçada o caminar-hi antireglamentàriament	106	18	124	3,2	15,0	3,6
Ser a la vorera d'emergència o caminar-hi antireglamentàriament	4	3	7	0,1	2,5	0,2
Pujar al vehicle o baixar-ne antireglamentàriament	3	1	4	0,1	0,8	0,1
Altres infraccions	151	9	160	4,6	7,5	4,6
Cap infracció	1.795	32	1.827	53,9	26,8	53,0
Total	3.329	120	3.449	100,0	100,0	100,0

Taula 5.29 Els vianants víctimes per comarca

Comarca	Zona urbana	Zona interurbana	Total	% ZU	% ZI	% Total
Alt Camp	11	0	11	0,3	0,0	0,3
Alt Empordà	22	7	29	0,7	5,8	0,9
Alt Penedès	20	4	24	0,6	3,3	0,7
Alt Urgell	2	2	4	0,1	1,7	0,1
Alta Ribagorça	2	0	2	0,1	0,0	0,1
Anoia	13	0	13	0,4	0,0	0,4
Bages	84	10	94	2,5	8,3	2,7
Baix Camp	63	2	65	1,9	1,7	1,9
Baix Ebre	16	2	18	0,5	1,7	0,5
Baix Empordà	18	9	27	0,5	7,5	0,8
Baix Llobregat	263	6	269	7,9	5,0	7,8
Baix Penedès	22	5	27	0,7	4,2	0,8
Barcelonès	1.991	2	1.993	59,8	1,7	57,8
Berguedà	14	4	18	0,4	3,3	0,5
Cerdanya	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Conca de Barberà	1	1	2	0,0	0,8	0,1
Garraf	54	2	56	1,6	1,7	1,6
Garrigues	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Garrotxa	16	9	25	0,5	7,5	0,7
Gironès	58	6	64	1,8	5,0	1,9
Maresme	121	11	132	3,6	9,3	3,8
Montsià	4	2	6	0,1	1,7	0,2
Noguera	4	1	5	0,1	0,8	0,1
Osona	45	4	49	1,4	3,3	1,4
Pallars Jussà	2	0	2	0,1	0,0	0,1
Pallars Sobirà	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Pla de l'Estany	4	1	5	0,1	0,8	0,1
Pla d'Urgell	2	3	5	0,1	2,5	0,1
Priorat	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Ribera d'Ebre	4	0	4	0,1	0,0	0,1
Ripollès	3	0	3	0,1	0,0	0,1
Segarra	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Segrià	111	6	117	3,3	5,0	3,4
Selva	46	7	53	1,4	5,8	1,5
Solsonès	0	0	0	0,0	0,0	0,0
Tarragonès	84	7	91	2,5	5,8	2,6
Terra Alta	1	0	1	0,0	0,0	0,0
Urgell	9	0	9	0,3	0,0	0,3
Val d'Aran	1	1	2	0,0	0,8	0,1
Vallès Occidental	107	3	110	3,2	2,5	3,2
Vallès Oriental	109	3	112	3,3	2,5	3,3
Total	3.329	120	3.449	100,0	100,0	100,0

Projecte SIDAT

Nou sistema integral de recollida de dades d'accidents de trànsit del Servei Català de Trànsit.

L'any 2003 el Servei Català de Trànsit inicia un conveni amb l'Institut Universitari de Trànsit i Seguretat Viària de la Universitat de València (INTRAS) per a la realització del projecte SIDAT (creació d'un nou sistema integral de recollida de dades d'accidents de trànsit del Servei Català de Trànsit), el qual persegueix els objectius fonamentals següents:

- 1) Crear un conjunt comú d'informacions essencials i actualitzades que totes les entitats han de recollir quan hi ha un accident de trànsit amb víctimes tenint en compte l'existència de nous elements i noves tecnologies que s'han incorporat al sistema de trànsit i que, per la seva actualitat, no estan presents en els sistemes de registre vigents.
- 2) Millorar substancialment la qualitat i utilitat de la informació sobre els accidents de trànsit. Per exemple, el nou qüestionari inclou la possibilitat de descriure amb més precisió les causes de l'accident incloent-hi la seqüenciació i especificant l'ocurrència dels fets que el componen.

Això es porta a terme mitjançant la creació d'un instrument per a la recollida, gestió i anàlisi de dades comú per als diferents cossos policials de Catalunya que permeti registrar la informació adequadament, així com eliminar la necessitat de duplicar la informació dels accidents en diferents documents. El problema de la duplicitat afecta actualment els diferents cossos policials i resoldre'l implicaria una reducció importat de tasques per als agents.

METODOLOGIA

Aquest projecte ha implicat en les primeres fases una recopilació i revisió crítica de la informació continguda en els principals plecs i sistemes de recollida de dades vigents actualment (SCT, DGT, CARE, GUB, Mossos d'Esquadra, policies locals), a partir de la qual s'ha fet una síntesi de la informació i s'hi han identificat denominadors comuns. Posteriorment s'ha dut a terme una selecció de la informació rellevant (basada en una anàlisi de les necessitats de cadascuna de les diferents administracions i usuaris de les dades), així com una redefinició i millora de les dades, mitjançant les transformacions i reelaboracions de camps pertinents, incorporant-hi nova informació fins ara no prevista en els sistemes vigents i definint els continguts del nou plec, especificacions informàtiques, arxiu informàtic d'intercanvi i manual de continguts i emplenament. Tot això s'ha consensuat amb la col·laboració i participació activa del Servei Català de Trànsit, l'INTRAS, la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra, la Guàrdia Urbana de Barcelona i representants de guàrdies urbanes locals.

Durant el 2005 el SIDAT s'implementarà progressivament. S'ha previst que el 2006 la totalitat dels accidents amb víctimes siguin recollits mitjançant aquest sistema integral.

DESCRIPCIÓ

Respecte als continguts que componen el plec, una novetat important que aporta és la determinació de diferenciar nivells d'informació segons la gravetat de l'accident. Així, per als accidents lleus es difícil obtenir tota la informació que actualment es requereix en els plecs, de tal manera que aquesta acaba sent inadequada en alguns casos i incompleta en altres. Per contra, per als accidents greus o mortals es podria tenir més informació que no es recull actualment en els plecs estadístics, ja que aquesta informació sí que està disponible als atestats. Per tot això, el nou sistema requerirà una informació reduïda per als accidents lleus i una informació més ampla i detallada per als greus i mortals.

D'altra banda, quant als continguts d'informació, aquest nou plec conté nombroses novetats i millores.

Definicions

Segons l'Ordre del Ministeri de Relacions amb les Corts i de la Secretaria del Govern de 18 de febrer de 1993, per la qual es modifica l'estadística d'accidents de circulació (BOE núm. 47, de 24 de febrer de 1993).

ACCIDENTS DE CIRCULACIÓ

Són objecte d'aquesta estadística els que compleixen les circumstàncies següents:

- 1.1 Produir-se o tenir el seu origen en una de les vies o els terrenys que són objecte de la legislació sobre trànsit, circulació de vehicles de motor i seguretat viària.
- 1.2 Resultar-ne com a conseqüència:
 - a) Una o més persones mortes o ferides
 - b) Només danys materials
- 1.3 Estar-hi implicat, com a mínim, un vehicle en moviment.

VEHICLE IMPLICAT

Es considera que un vehicle està implicat en un accident de circulació quan hi concorren una o més de les circumstàncies següents:

- 2.1 Col·lisionar el vehicle amb:
 - a) Un o més vehicles, en moviment o aturats o estacionats
 - b) Vianants
 - c) Animals
 - d) Un altre obstacle
- 2.2 Sense cap col·lisió, com a conseqüència de l'accident, haver resultat morts o ferits el/la conductor/a i/o un ocupant del vehicle, o bé haver-se produït només danys materials.
- 2.3 Sense cap col·lisió amb el vehicle, estar aquest aturat o estacionat de forma perillosa, de manera que constitueixi un dels factors de l'accident.
- 2.4 Sense haver patit el vehicle directament les conseqüències de l'accident, constituir el comportament del/de la conductor/a o d'algun dels ocupants un dels factors que l'han provocat.
- 2.5 Resultar atropellat el/la conductor/a o bé un ocupant del vehicle per un altre vehicle en el moment en què hi entrava o en sortia; tots dos vehicles es consideren implicats en l'accident.

EXCEPCIONS

- 3.1 Atropellament del conductor o de l'ocupant d'un vehicle per un altre vehicle quan ja s'allunyava del primer; en aquest cas, només el vehicle que va atropellar-lo es considera implicat en l'accident.
- 3.2 Atropellament d'un vianant que irromp a la calçada, amagat per un vehicle aturat o en marxa; en aquest cas, el vehicle no es considera implicat en l'accident, si no és que es troba en alguna de les situacions descrites a l'apartat 2.

DEFINICIONS ESPECÍFIQUES

En aquesta estadística es considera:

- 4.1 Accident amb víctimes: aquell en el qual una o més persones resulten mortes o ferides.
- 4.2 Accident mortal: aquell en el qual una o més persones resulten mortes dins de les primeres 24 hores.
- 4.3 Accidents amb danys materials: aquell en el qual no es produeixen ni morts ni ferits.

- 4.4 Víctima: tota persona que resulti morta o ferida com a conseqüència d'un accident de circulació.
- 4.5 Mort: tota persona que, com a conseqüència de l'accident, mori en el moment de l'accident o dins dels 30 dies següents.

El nombre de morts durant les primeres 24 hores es determina mitjançant el seguiment de tots els casos; el dels morts dins dels 30 dies es determina, fins al moment en què estigui plenament garantit el seguiment real de tots els ferits durant aquest període, aplicant a la xifra de morts a 24 hores el factor de correcció que es dedueixi del seguiment real d'una mostra representativa de ferits greus que, com a mínim cada quatre anys, realitzarà el Servei Català de Trànsit, conjuntament amb la Direcció General de Trànsit. Aquests factors de correcció es van aplicar per primera vegada l'any 1993. Van ser revisats en compliment del que estableix l'esmentada Ordre del Ministeri de Relacions amb les Corts i de la Secretaria del Govern; el 2001 s'hi van aplicar nous factors.

- 4.6 Ferit: tota persona que no ha resultat morta en un accident de circulació, però que ha sofert una o més ferides greus o lleus.
- 4.7 Ferit greu: tota persona ferida en un accident de circulació que necessita una hospitalització superior a 24 hores.
- 4.8 Ferit lleu: tota persona ferida en un accident de circulació al qual no pot aplicar-se la definició de ferit greu.
- 4.9 Conductor/a: tota persona que, a les vies o els terrenys que s'esmenten en l'apartat 1.1, porta la direcció d'un vehicle, hi guia animals de tir, càrrega o cadira, o hi condueix un ramat.
- 4.10 Ocupant: tota persona que, sense ser conductor/a, es trobi dins o damunt d'un vehicle.
- 4.11 Vianant: tota persona que, sense ser conductor/a, transita a peu per les vies i els terrenys esmentats en l'apartat 1.1.

Al mateix temps, es consideren vianants els que porten un cotxet de nen, els que en porten un per a disminuïts físics o qualsevol altre vehicle sense motor (de petites dimensions), els que condueixen a peu un ciclo o ciclomotor de dues rodes, i els disminuïts físics que circulen en una cadira de dues rodes, amb motor o sense, així com les persones que van amb patins i altres artefactes semblants, per les vies o els terrenys esmentats anteriorment.

Són també vianants les persones que estiguin arreglant el motor, canviant una roda o fent qualsevol altra operació semblant a aquestes.

Velocitats

En la taula que mostra els valors dels diversos paràmetres relacionats amb la velocitat s'utilitzen un seguit de conceptes que es defineixen a continuació:

- 4.12 Velocitat mitjana (V_m): mitjana de les velocitats dels vehicles que travessen la secció de control.
- 4.13 Mitjana (percentil 50%) (V_{50}): velocitat que és superada pel 50% dels vehicles. Si la distribució de velocitats és exactament normal, coincideix amb la mitjana.
- 4.14 Velocitat percentil 85 (V_{85}): velocitat no superada pel 85% dels vehicles. És un paràmetre molt utilitzat per caracteritzar la velocitat d'operació de la fracció més ràpida de vehicles. Alguns estudis apunten que els vehicles que circulen prop d'aquesta velocitat compten amb menor risc de patir accidents.
- 4.15 Velocitat percentil 99 (V_{99}): velocitat únicament superada per l'1% dels vehicles. És un indicador de les velocitats màximes que s'enregistren a la secció de mesura. En el cas que no es disposi de dades per calcular-ho, s'estima a partir dels valors de V_{85} , considerant V_{85}/V_{50} com una aproximació de V_{99}/V_{85} .
- 4.16 V_{85}/V_{50} : paràmetre que relaciona V_{85} i V_{50} , és també una mesura adimensional de la dispersió dels valors de velocitats, és el que s'allunyen de la mitjana les velocitats d'operació elevades.

- 4.17 Nivells d'infracció: els paràmetres que s'esmenten a continuació pretenen ser indicadors dels nivells d'infracció, més que mesurar-los de forma exacta, la qual cosa requeriria conèixer un elevat volum de dades (limitacions de velocitat específiques per tram, per exemple). Així, es basen en els límits genèrics de velocitats de cada tipus de via i en la gravetat de les infraccions segons la legislació vigent. S'han definit segons tres nivells:
- Nivell I (%V>NI): percentatge de vehicles que superen les velocitats límit genèriques, per tipus de vehicle i de via.
 - Nivell II (%V>II): percentatge de vehicles que superen velocitats entre un 11 i un 25% superiors als límits genèrics (segons tipus de vehicle i de via): mesurarien d'alguna manera les infraccions més greus, sense arribar a la qualificació legal de "molt greus".
 - Nivell III (%V>III): percentatge de vehicles que superen velocitats entre un 33 i un 50% superiors als límits genèrics (segons tipus de vehicle i de via), aproximant-se a la qualificació legal de "molt greus".